GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 29 SIERPNIA 2002 roku

TEL./FAKS (069) 66 07 252

nr 102

CENA 6 Kč

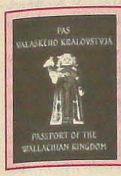

Z paszportem nr 059 294

O rożnowskim muzeum i zabawie w Królestwo Wałaskie

Strona 3

Czesi podziwiali sprawność i przygotowanie polskich strażaków

Wdzięczność PRZEZ ŁZY

Strona 1 - 3

DROŻDŻE moja miłość

czyli nietradycyjne kuracje upiększające

Strona 5

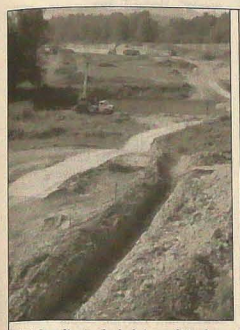

▲ *Na zdjęciach: kolejny odcinek czeskocieszyńskiej obwodnicy, widziany z wiaduktu pod mosteckim kopcem, oraz filary mostu nad grabińską doliną.* *Fot. MAREK SANTARIUS*

CZESKI CIESZYN DOCZEKA SIĘ OBWODNICY

Cały tranzyt ominie centrum miasta

Co bardziej niecierpliwych mieszkańców Cz. Cieszyna denerwował przeciągający się w nieskończoność bezruch na kończącym się w szczerym polu pod mosteckim kopcem odcinku czteropasmowej drogi, która biegnie od granicy w Kocobędzu. Prowadzący przez newralgiczne punkty miasta tranzyt TIR-ów i samochodów osobowych staje się bowiem nie do zniesienia. Dziś mamy dla nich optymistyczną wiadomość: jeszcze trochę, a kolejny odcinek obwodnicy Cz. Cieszyna, który połączy ulice wylotowe Ostrawską i Frydecką, będzie gotów.

Po dłuższej przerwie spowodowanej - a jakże! - brakiem pieniędzy roboty na budowie tego odcinka ruszyły w trzecim kwartale minionego roku. I podobno przebiegają zgodnie z harmonogramem. Powiedziała nam to kierowniczka działu finansowania inwestycji zagranicznych w dyrekcji firmy Drogi i Autostrady w Ostrawie, Irena Krzyżanek.

Od pani kierowniczki dowiedzieliśmy się też, że ten długi na 2,3 km fragment czteropasmówki kosztować będzie 450 mln koron i w 27 procentach sfinansuje go państwo. Reszta pieniędzy pochodzi z kredytu udzielonego przez bank inwestycyjny Unii Europejskiej. Otwarcie tej drogi, która połączy przejście graniczne w Kocobędzu w pierwszej fazie z ulicą Frydecką, a w perspektywie z drogą szybkiego ruchu Cz. Cieszyn - Frydek-Mistek, ma nastąpić w połowie roku 2004.

Byliśmy ciekawi, czy firma Drogi i Autostrady nosi się już też z zamiarem przedłużenia tej obwodnicy w stronę Trzyńca. Pani Krzyżanek udzieliła nam odpowiedzi twierdzącej. Podobno gotowe są projekty, a także jest już też stosowna decyzja administracyjna w sprawie lokalizacji jezdni. Teraz czeka się tylko na pieniądze, które powinne spłynąć z Phare. „Nadzieja jest" - oświadczyła nasza rozmówczyni. (s)

ORGANIZATOR zbiórki dla powodzian z ramienia ZG PZKO Jan Zyder podaje do wiadomości, iż kwesta na rzecz powodzian w Czechach potrwa do piątku 6. 9. 2002. Decyzja ta zapadła na podstawie żądań niektórych osób i firm. Przypominamy numer konta w KB w Cz. Cieszynie: 1135791/0100, „variabilni symbol" 082002.

Organizatorzy kwesty serdecznie dziękują za dary już przesłane i wierzą, że znajdzie się jeszcze więcej ludzi dobrej woli. (r)

ISSN 1212-4222

02102

9 771212 422041

■ POGODA

CZWARTEK - Słonecznie, po południu wzrost zachmurzenia, lokalne deszcze lub burze. Temp. w dzień od 27 do 29 st., nocą 11 - 15 st. C

PIĄTEK - Zachmurzenie umiarkowane z lokalnymi opadami, rano mgły. Temperatura w dzień od 23 do 27 st., nocą od 11 do 15 st. C.

NA »WIEDŹMINA« I »QUO VADIS« DO TRZYŃCA

Dziesiąty »CieLaF« już za tydzień!

OSTRAWA / CIERLICKO (db) - **Konferencja prasowa na temat tegorocznej edycji Cierlickiego Lata Filmowego nie obyła się bez liczb: CieLaF, który potrwa od 5 do 8 września, odbędzie się już po raz 10., organizatorzy przygotowali w sumie 50 projekcji - w Cierlicku, Trzyńcu i Karwinie, łącznie natomiast od początku przeglądu wyświetlono już ponad 300 filmów.**

Jak poinformował przedstawiciel Klubu Kultury Martin Novosad, tegoroczny CieLaF kontynuuje wypróbowaną linię programową prezentacji polskiej, czeskiej i słowackiej kinematografii. „Z okazji dziesięciolecia imprezy postanowiliśmy jednak postawić większy akcent na twórczość dokumentalną, można więc powiedzieć, że po latach przymiarek do prezentacji tego żanru tym razem będzie na CieLaF-ie samodzielny dział filmów dokumentalnych, których wyświetlimy w sumie siedem" - stwierdził M. Novosad. „Nie zabraknie też twórców tego gatunku - z Polski przyjadą m.in. Janusz Kijowski, reżyser i dyrektor znanego studia im. Irzykowskiego, czy Tomasz Lengren, którego cykl filmów pokażemy na koniec piątkowego wieczoru". Kolejne działy programowe CieLaF-u to tradycyjnie retrospekcje wybitnych reżyserów, konkurs debiutów oraz przegląd hitów minionego sezonu.

Ciąg dalszy na str. 2

DO POLSKIEJ PODSTAWÓWKI UCZĘSZCZAĆ BĘDZIE 300 DZIECI

Przed pierwszym dzwonkiem

CZ. CIESZYN (kor) - Czeskocieszyńska PSP przy ul. Havlíčka rozpocznie w poniedziałek 2 września nowy rok szkolny jak zwykle uroczystą akademią w sali miejskiego ośrodka kultury „Strzelnica" - o godz. 9.00. 23 pierwszoklasistów zjawi się jednak w pierwszym dniu szkoły w klasie już o godz. 8.00.

Poniedziałek będzie pierwszym spotkaniem z nową szkołą nie tylko dla pierwszoklasistów, ale też dla wielu uczniów klas szóstych, którzy wcześniej uczęszczali do „małoklasówek" w Sibicy, Ropicy, a nawet w Cierlicku. Naukę w czeskocieszyńskiej PSP podejmie w nowym roku szkolnym ogółem 300 uczniów.

„Wakacje przebiegły raczej spokojnie, bo bez większych remontów" - mówi dyrektor Stanisław Folwarczny. „Jedyną nowością jest to, że jeszcze w czerwcu przenieśliśmy świetlicę szkolną z ul. Moskiewskiej wprost na parter budynku naszej szkoły. Zresztą myśleliśmy o tym już w trakcie remontu kapitalnego szkoły w 1996 roku, a wiąże się to m.in. z ubytkiem uczniów i klas. Jeszcze kilka lat temu mieliśmy również na niższym stopniu po dwie klasy w każdym roczniku, dziś - po jednej... Inna rzecz to fakt, że ułatwi nam to życie - wcześniej uczniowie musieli ze swoimi opiekunkami chodzić do świetlicy »na raty«,

Ciąg dalszy na str. 2

Specjalnie dla „Głosu Ludu" o polskich strażakach w zatopionym „Ogrodzie Czech"

▲ *Polski sztab naradza się nad mapą Bohuszowic nad Ohrzą.* ▲ *Polacy w akcji i podczas odpoczynku w obozie w Litomierzycach.* *Fot. IVO HAVLÍK*

Wdzięczność przez łzy

Klęska żywiołowa. Tragedia. Głębi ludzkiego cierpienia nikt nie jest w stanie zmierzyć. Tym większy szacunek budzą ludzie, którzy chcą - i potrafią - pomóc.

Dwie polskie kompanie powodziowe dotarły dwa tygodnie temu do „Ogrodu Czech" - regionu Litomierzyc na spływie Łaby i Ohrzy. Czesi mówią o nich „elitarne". Polska jednostka przyjechała bowiem z pełnym wyposażeniem, wykazała się precyzyjną organizacją; ogromna wydajność pracy, walory moralne ludzi, wprost wojskowa karność i dyscyplina - to wszystko zdecydowało o tym, że wśród wszystkich zagranicznych ekip, które przybyły na ratunek mieszkańcom dotkniętych katastrofalnymi powodziami Czech, nie znalazła konkurencji. „Polacy zrobili dla nas najwięcej" - nie ma wątpliwości starosta Stowarzyszenia Strażaków Czech, Moraw i Śląska Karel Richter.

Działalność polskich kompanii powodziowych koordynuje kapitan Pavel Veselý ze strażackiej jednostki ratunkowej okręgu usteckiego. Na łącznika wybrano go dlatego, że pochodzi z Bogumina; dawniej był profesjonalnym strażakiem w Karwinie, przed pięciu laty kierował niektórymi akcjami podczas powodzi stulecia w dorzeczach trzech rzek - Odry, Ostrawicy i Olzy. Dziś ważne jest jednak co innego: Dogada się po polsku...

W rozmowie z autorem tych wierszy również on nie kryje podziwu dla polskiego oddziału. „Polacy przybyli tu wyposażeni jak na front wojenny, przywieźli z sobą absolutnie wszystko, niczego od nas nie potrzebują" - stwierdza z uznaniem. Owo „absolutnie wszystko", a głównie ciężki sprzęt ratowniczy, m.in. pompy szlamowe wysokiej wydajności i osuszacze do budynków, polska ekipa strażacko-ratunkowa przywiozła w kontenerach załadowanych na 26 specjalnych samochodach terenowych i ciężarówkach.

Na przejściu granicznym w Harrachowie czekali na długi konwój funkcjonariusze czeskiej drogówki, którzy konwojowali go później aż do Litomierzyc. A droga nie była łatwa: Kawalkada polskich maszyn rozciągała się na długości dwu kilometrów (!), przy czym z powodów bezpieczeństwa nie mogła się „rozerwać". Kiedy po szczęśliwym przyjeździe czescy policjanci poklepywali z uznaniem polskich kierowców po barkach, usłyszeli w odpowiedzi: „To wyście nas wspaniale pilotowali..."

Ciąg dalszy na str. 3

▲ *Turysta idący od przystanku autobusowego „U Goryla" w Nawsiu-Jasieniu w stronę Kozubowej może oczekiwać, że na szlaku zobaczy zająca czy sarnę, rzadko kto jednak spodziewa się spotkać tu strusia. Liczące sześć sztuk stadko tych ptaków żeruje sobie spokojnie w drewnianym ogrodzeniu. O hodowli strusi koło Cz. Cieszyna już pisaliśmy, teraz, okazuje się, zaczyna ona być popularna również na Podbeskidziu. Czyżby te sympatyczne ptaki miały wyprzeć z beskidzkich hali swojskie krowy i owieczki?* ***Fot. D. BRANNA***

»CieLaF« już za tydzień!

Dokończenie ze str. 1

W pierwszym z nich zostaną pokazane filmy Wojciecha Jerzego Hasa, Jana Švankmajera i Štefana Uhra. Jeśli chodzi o debiuty, to w tym roku „panuje posucha", część konkursowa będzie więc obejmowała zaledwie dwa polskie i jeden czeski film: „Inferno" Macieja Pieprzycy, „List" Denijala Hasanovicia i „Potępienie" (Zatracení) Dana Svátka. Nie lada problem mieli organizatorzy z doborem hitów. Najpopularniejsze filmy ubiegłego sezonu leciały już w kinach, poza tym nie zawsze komercyjny sukces oznacza wysoki poziom dzieła. „Udało nam się zdobyć niektóre pozycje, kóre dopiero wchodzą na ekrany - np. »Muszę cię uwieść« (Musím tě svést), poza tym zaprezentujemy m.in. »Ciszę« Michała Rosy, »Wycieczkę« (Výlet) Alicji Nellis czy dwa wielkie spektakle ubiegłego sezonu z plejadą najbardziej znanych polskich gwiazd: »Quo vadis« i »Wiedźmina«, którego reżyser Marek Brodzki przyjedzie osobiście na festiwal" - poinformował M. Novosad. Organizatorzy, spodziewając się dużego zainteresowania dwoma ostatnimi filmami, przenieśli ich projekcje z Cierlicka do kina „Kosmos" w Trzyńcu. „Dla widzów CieLaF-u, którzy zechcą je obejrzeć, zapewniamy specjalny autobus z Cierlicka do Trzyńca i z powrotem" - wyjaśniono. Dodajmy, że „Wiedźmin" zostanie zaprezentowany we czwartek o 17.30, a „Quo vadis" w sobotę o 19.00.

Kolejną nowością CieLaF-u będzie pokaz prac studentów uczelni artystycznych: znanej łódzkiej „filmówki" (której rektor Henryk Kluba będzie gościem festiwalu), praskiej FAMU i bratysławskiej VŠMU. Do tradycji przeglądu weszły już natomiast spotkania na Trójstyku - w polsko-czesko-słowackim punkcie granicznym. W br. spotkanie to odbędzie się pod patronatem wojewody śląskiego Jana Olbrychta, udział w nim zapowiedzieli m.in. przedstawiciele okręgu morawsko-śląskiego i żylińskiego, a także wiceminister rządu RC Petr Mareš i przedstawiciele wszystkich trzech ministerstw kultury.

Tegoroczny CieLaF po raz pierwszy odbywa się przy współpracy finansowej Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. W związku z tym organizatorzy postanowili zaproponować - jako ukłon w stronę węgierskich partnerów - specjalną projekcję filmu węgierskiego. Będzie nim wysoko oceniana przez krytyków „Namiętność" reżysera Gyorgy Fehéra, która zostanie wyświetlona z czeskimi napisami. Pozostałe filmy będą wyłącznie w wersjach oryginalnych.

Do biblioteki za tydzień

Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie zawiadamia, że ze względów technicznych biblioteka po remoncie będzie czynna dopiero od 9. 9. 2002. Wszystkich czytelników serdecznie przepraszamy.

Oddział Literatury Polskiej BR w Karwinie

ÓSMA EDYCJA FESTYNU GMINNEGO

Sobota w fajerwerkach

PIOTROWICE (mro) - Nikt ani w Piotrowicach, ani w Godowie nie potrafi sobie wyobrazić końca wakacji bez Festynu Gminnego - imprezy, która od wielu lat ściąga do wioski nad Piotrówką rzesze przybyszów z powiatu karwińskiego i drugiej strony granicy. Jego ósma edycja odbędzie się w sobotę 31 sierpnia.

Zainauguruje ją pochód w historycznych kostiumach, który wyruszy z Automotoklubu w Piotrowicach, gdzie rozłoży się także lunapark, będzie eksponowana wystawa obrazów Vladislava Oslizloka i fotogramów przyrodniczych Radima Gabrysia. Z historycznym korowodem będą korespondować walki szermiercze a także wykonywane ku uciesze publiczności scenki „Stara strzelnica" czy „Pracownia kata". Na festynie wystąpi 13 artystów i zespołów, w tym wiele dziecięcych. Po południu zapowiadany jest recital Heidi Janků, Petry Janů, a potem Janka Ledeckiego. Na późną noc przewiduje się pokaz ogni sztucznych.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

KWESTA W RAMACH SOBOTNIEGO OGNISKA

»Beskid« pomoże

TRZYNIEC (kor) - Również członkowie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski" postanowili przyjść z pomocą ofiarom sierpniowej powodzi w Czechach. Jak poinformował nas prezes tej organizacji, Tadeusz Stec, zarząd „Beskidu" podjął we wtorek decyzję, że zbiórka na rzecz powodzian przebiegnie w sobotę, w ramach tradycyjnego ogniska w lasku na Osówce w Trzyńcu-Końskiej.

„Każdy z uczestników tej imprezy będzie mógł przekazać pieniądze na pomoc powodzianom od razu przy prezentacji" - stwierdził prezes Stec. „O tym jednak, czy te pieniądze trafią wprost do konkretnej gminy, czy też na któreś z wielu kont, zadecydujemy na najbliższym posiedzeniu zarządu".

Ognisko „Beskidu" rozpocznie się w sobotę o godz. 14.00, a swój udział zapowiedzieli nie tylko członkowie tej organizacji, ale też przyjaciele zza Olzy - z oddziałów PTTK z Cieszyna, Skoczowa oraz Wodzisławia. Przyjadą też kolarze z obu stron Olzy (wyruszą oni w kierunku Trzyńca z dworca kolejowego w Cz. Cieszynie o godz. 12.15). Organizatorzy zaprosili ponadto prof. Daniela Kadłubca, który przy ognisku będzie mówił o historii Śląska Cieszyńskiego i beskidzkich legendach.

„Szkoda tylko, że w tym samym terminie odbywa się aż tyle imprez - w Koszarzyskach będzie Festyn Górski, w Cierlicku-Kościelcu seminarium historyczne poświęcone 70. rocznicy śmierci pilotów Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, w Jabłonkowie zaś świętuje swoje 55-lecie chór »Gorol«... Termin ogniska ustaliliśmy z dużym wyprzedzeniem i trudno by go było teraz mienić. Miejmy nadzieję, że miłośnicy bywalcy naszych imprez nas nie zawiodą" - dodał T. Stec.

Przed pierwszym...

Dokończenie ze str. 1

bo każda klasa kończy naukę inaczej, dzieci uczęszczają też do kółek zainteresowań, na lekcje religii. No i będzie bezpieczniej...".

Najważniejszą imprezą będą w tym roku igrzyska lekkoatletyczne, gdyż to właśnie szkoła z ul. Havlíčka i tutejsze koło Macierzy Szkolnej będą tym razem organizatorem tej największej letniej imprezy sportowej zaolziańskich polskich podstawówek. Będą też dwie imprezy dla rodziców, które przygotują osobno klasy niższego i wyższego stopnia. Będą dyskusje z władzami miasta, bo przecież z dniem 1 stycznia 2003 roku wszystkie szkoły i przedszkola w RC muszą się albo przekształcić w samodzielne podmioty prawne, albo też stać się częścią innego podmiotu.

„Najprawdopodobniej stanie się częścią naszej szkoły sibicka podstawówka, a wszystko wskazuje na to, że i wszystkie czeskocieszyńskie polskie przedszkola, bo taką wolę wyraziły już dyrektorki tych placówek lub kierowniczki oddziałów przedszkolnych" - stwierdził dyrektor Folwarczny. „Chodzi nam o to, by w Cz. Cieszynie powstał jeden wielki szkolny subiekt. Przedstawiciele ratusza mają jednak na razie inne zdanie, najbliższe tygodnie będą zatem przebiegać pod znakiem rozmów między dyrekcjami naszych placówek a władzami miasta".

»Wspólnota« do wyborów

REGION (r) - We wtorek 27 bm. o godz. 16.00 minął pierwszy termin zgłaszania list kandydackich do wyborów samorządowych, które odbędą się 1 i 2 listopada br.

Jak poinformował redaktor „GL" Tadeusz Toman, Ruch Polityczny „Coexistentia-Wspólnota" zgłosił kompletne listy kandydackie w następujących miastach i gminach: Bogumin, Rychwałd (lista stowarzyszenia z kandydatami niezależnymi), Lutynia Dolna, Piotrowice koło Karwiny, Karwina, Stonawa, Olbrachcice, Sucha Górna (lista stowarzyszenia z kandydatami niezależnymi), Kocobędz, Czeski Cieszyn (lista stowarzyszenia z kandydatami niezależnymi), Trzyniec, Wędrynia, Nydek, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Milików, Jabłonki, Bukowiec i Łomna Dolna.

W Cierlicku zgłoszono koalicję wyborczą „Wspólnoty" z partią polityczną „Droga Zmiany" (Cesta změny), ruchem politycznym „Niezależni" (Nezávislí) i ODA.

W Hawierzowie członkowie Ruchu startują na liście Unii Wolności (Unie svobody), w Piosku - na liście „Stowarzyszenia Kandydatów Niezależnych" (Sdružení nezávislých). W Ropicy i Koszarzyskach lista „Wspólnoty" jest niekompletna.

PRAWICOWE PARTIE CHCĄ ZE SOBĄ BLISKO WSPÓŁPRACOWAĆ

Uzdrawianie klimatu

ORŁOWA (h) - Liderzy dwóch prawicowych partii, ODS i KDU-ČSL, oraz ugrupowania reprezentującego US-DEU, ODA i kandydatów niezależnych poinformowali we wtorek na konferencji prasowej, że ich kluby zamierzają współpracować zarówno w czasie kampanii wyborczej, jak i później, po rozdzieleniu mandatów.

Marian Štetina (KDU-ČSL), Rostislav Klíma (ODS) i Radislav Mojžíšek (US-DEU, ODA, niezależni) ujawnili też, które problemy rozwiązywać chcieliby w pierwszej kolejności. Chodzi o poparcie dla małego i średniego biznesu, zmiany w systemie organizowania przetargów publicznych, zawarcie porozumienia z OKD o zasadach eksploatacji węgla na terenie Orłowej w celu powstrzymania dalszej dewastacji miasta, rozwój dzielnic podmiejskich itp. „Naszym celem jest budowanie platformy współpracy z innymi demokratycznymi partiami i politykami, bo tylko w takim klimacie można mówić o rozwoju miasta i zaspokajaniu potrzeb obywateli" - stwierdza się w oświadczeniu, które przedstawiciele prawicowych partii przekazali dziennikarzom.

Z głębokim despektem wyrażali się liderzy o przetaczającej się w ostatnim czasie przez niektóre regionalne media, miejscowe gazetki, a nawet strony internetowe fali oszczerstw i pomówień, które - ich zdaniem - znieważają niektórych orłowskich polityków i obywateli. Zanotowano ponadto w mieście przypadek pocięcia opon w samochodzie i próbę zapalenia trafiki, przy czym poszkodowanymi były osoby aktywnie udzielające się w życiu politycznym w mieście. Nie wiadomo na razie, czy chodzi o porachunki osobiste, próbę zdyskredytowania przeciwnika przed wyborami czy też o zwykłe akty wandalizmu. Liderzy prawicowych partii zdecydowanie odcięli się, w imieniu swoich klubów, od „bulwarowych" - jak mówili - metod prowadzenia walki wyborczej. „Chcemy rozwinąć kampanię wyborczą w pozytywnym duchu" - stwierdził m.in. R. Mojžíšek.

Pogrzeb M. Kotańskiego

„Nie zadowalał się przeciętnością" - powiedział bp Piotr Jarecki na środowych uroczystościach pogrzebowych Marka Kotańskiego - psychologa, który m.in. zorganizował Młodzieżowy Ruch na rzecz Przeciwdziałania Narkomanii „Monar" oraz ośrodki dla bezdomnych „Markot".

Wśród uczestników pogrzebu byli m.in. mieszkańcy ponad 30 domów Monaru, przedstawiciele władz państwowych oraz działacze stowarzyszeń charytatywnych. Po nabożeństwie ruszył wielotysięczny kondukt z kościoła na Żoliborzu na Powązki, gdzie zwłoki M. Kotańskiego złożono na cmentarzu zasłużonych.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Walka o wodę

Delegaci Szczytu Ziemi w Johannesburgu zastanawiali się nad sposobami walki z niedoborem wody. Według danych ONZ prawie jedna piąta mieszkańców Ziemi, nie ma dostępu do czystej wody, zaś 2,4 miliarda brakuje właściwych warunków sanitarnych.

Na ONZ-owskim Szczycie Milenijnym dwa lata temu przywódcy świata uzgodnili zmniejszenie do 2015 r. o połowę liczby osób, które nie mają dostępu do bezpiecznej wody pitnej. Aby zrealizować ten cel, państwa musiałyby podwoić swoje wydatki na inwestycje związane z czystą wodą do łącznej sumy 180 miliardów dolarów, szacuje ONZ.

Bociany wyruszyły

Gniazdujące w Polsce na Podkarpaciu bociany odleciały już do krajów zimowania w środkowej i południowej Afryce. „W ostatnich dniach bociany zebrały się na tradycyjnych sejmikach, po których wyleciały do Afryki. Wrócą w połowie marca" - powiedział ornitolog Marian Stój. W drodze do Afryki ptaki pokonują każdego dnia od 100 do 200 km. Polskie bociany lecą na południe przez Ukrainę, nad Bosforem, przelatują nad Bliskim Wschodem i Izraelem, dalej wzdłuż Nilu i kończą swoją wędrówkę na południu Afryki, gdzie docierają w listopadzie. W podróż powrotną wyruszą na początku lutego.

Przybyło rozwodów

Liczba rozwodów w Niemczech wzrosła do rekordowego poziomu. W 2001 r. rozwiodło się 197 500 par - o 1,6 proc. więcej niż rok wcześniej. Jednocześnie liczba zawartych małżeństw (390 tys.) spadła do najniższego stanu od zakończenia II wojny światowej.

Doradca federalnego ministerstwa rodziny Wassilios Fthenakis twierdzi, że celem zawieranych obecnie małżeństw nie jest urodzenie i wychowanie dzieci, lecz uzyskanie „maksimum szczęścia". Juergen Borchert, sędzia sądu rodzinnego, wskazuje z kolei na rosnące kłopoty finansowe niemieckich rodzin. Mężczyźni, zmuszeni trudną sytuacją finansową do pracy w nadgodzinach, oddalają się od rodziny, stając się dla żony i dzieci osobą obcą.

Producent opium

Afganistan po latach przerwy prawdopodobnie ponownie zajmie niechlubne pierwsze miejsce na liście światowych producentów opium - uważa tajlandzki urząd ds.walki z narkotykami. Zdaniem ekspertów, produkcja tego narkotyku w tzw. Złotym Trójkącie nie przekroczy 926 ton, podczas gdy z Afganistanu pochodzić będzie co najmniej dwa tysiące ton. Co więcej, gangi narkotykowe wolą zaopatrywać się w opium w Afganistanie, gdzie towaru nie brakuje, a miejscowi producenci znacznie obniżyli ceny. Wzrost produkcji wiąże się z bezprawiem, chaosem, brakiem stabilizacji, a także suszą, trapiącą afgańskie rolnictwo.

Wolą banknoty

Wielu Włochów entuzjastycznie popiera swego ministra gospodarki Giulio Tremontiego, który zaproponował wprowadzenie banknotów o nominale 1 euro i 2 euro w miejsce monet. Minister uważa, że Włosi, nieprzyzwyczajeni do posługiwania się monetami w czasach lira, czują większy respekt przed banknotami niż przed monetami, które często wydają zbyt pochopnie jako drobne.

Przed nadejściem euro mieszkańcy Italii chętnie posługiwali się banknotami o nominale 1000 lirów, co odpowiada około 50 eurocentom.

O ROŻNOWSKIM MUZEUM W PRZYRODZIE, NAJSTARSZYM W EUROPIE ŚRODKOWEJ, A TAKŻE O ZABAWIE W KRÓLESTWO WAŁASKIE

Z paszportem nr 059 294

Rożnów pod Radhoszczem w pogodny letni dzień roi się od turystów. Główną atrakcją niezmiennie od lat jest muzeum w przyrodzie, na które składa się Drewniane Miasteczko, Młyńska Dolina i Wałaska Wieś. Muzeum - jak z dumą informują przewodnicy - jest najstarszym tego rodzaju zabytkowym kompleksem w Europie środkowej.

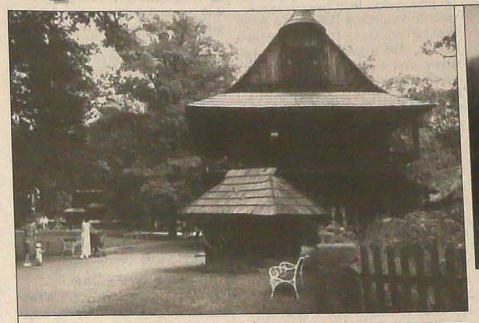

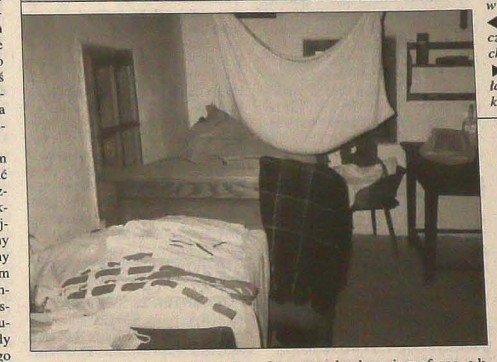

▲ *W rożnowskim Drewnianym Miasteczku i przed chałupą zielarki w Wałaskiej Wsi.*
◀ *Obok - izba dla położnicy mieszcząca się w XVIII-wiecznej zrębionej chałupie.*
▶ *Okładka paszportu Królestwa Wałaskiego, któremu panuje Bolek Polívka.* ***Zdjęcia: HENRYKA BITTMAR***

Pierwszych gości podejmowano tu już w roku 1925, kiedy to amatorzy ludowej kultury i architektury mieli okazję ocenić efekty wieloletnich wysiłków członków Towarzystwa Muzealnictwa na czele z Bohumírem Jaroňkiem, który postanowił ocalić dla potomnych piękne mieszczańskie domy stojące na rożnowskim rynku. W lipcu tego samego roku w areale zwanym dziś Drewnianym Miasteczkim odbywała się ludowa uroczystość mająca przybliżyć gościom z bliska i z daleka zwyczaje i kulturę regionu.

Dziś w miasteczku położonym nad Rożnowską Beczwą podziwiać można oprócz historycznych mieszczańskich drewnianych domów także ratusz, gospodę i posiadłość wójta z Wielkich Karlowic, drewniany kościółek pw. św. Anny otoczony cmentarzykiem (spoczywają na nim m.in. prochy Ludvíka Daňka, olimpijskiego zwycięzcy w rzucie dyskiem, oraz sławnego czeskiego długodystansowca, sportowca-legendy Emila Zátopka). Miejsce wiecznego spoczynku znalazły tu także inne osobistości, które swoje życie związały z wałaskim regionem.

Po roku 1960 wybudowano Młyńską Dolinę i Wałaską Wieś. W Młyńskiej Dolinie zainteresować mogą świetnie utrzymane zabytki techniki, w Wałaskiej Wsi natomiast po prostu znakomicie się wypoczywa. Przycupnięte na zalanym słońcem zboczu drewniane chałupy, maleńkie, otoczone sztachetami ogródki całe w kwiatach, pasące się swobodnie kozy, owce i krowy - to wszystko przenosi człowieka w inną epokę. Trochę na uboczu stoi chałupa pochodząca z połowy 18. wieku. Jedną z izb urządzono tu tak, aby możliwie jak najwierniej przypominała izbę dla położnicy. Łóżko (zwiedzający dziwią się, że takie krótkie - czyżby ludzie byli wtedy tacy niscy? - pytają), sprzęty, ubranka dziecięce, naczynia... Pilnująca chałupy i zawiadująca kącikiem zielarskim pani Emilie Valowa opowiada o roli, jaką w dawnych czasach odgrywała na wsi baba akuszerka i zielarka. Pokazuje wiszące na ścianie „świadectwo", które w 1892 roku „my, dyrektor i profesor c.k. szkoły dla położnych w Ołomuńcu wydaliśmy" pani Aloisii Gojowej... Do lekarza było daleko, a i pieniędzy nie starczało, więc to właśnie akuszerki i zielarki opiekowały się położnicą i jej dzieckiem... Ekspozycja, a także kącik zielarski pełen aromatycznych zapachów, cieszą się sporym zainteresowaniem zwiedzających. „Niektórym tak się tu podoba, że... zabierają na pamiątkę różne rzeczy - na przykład dziecięce ubranka" - mówi z dezaprobatą p. Valowa. „Nie sposób upilnować takich turystów. Na szczęście są to wypadki odosobnione".

Większość wycieczkowiczów po prostu spaceruje, zagląda do chałup przez otwarte okna z doniczkami kwitnących pelargonii, ogląda narzędzia i sprzęt, który przed laty służył mieszkańcom wsi. Dzieci - i niektórzy dorośli - bawią się z potulnymi kozami, bojaźliwie próbują pogłaskać strzeżonego przez czujną mamę cielaka, podziwiają stado owiec. Potem wszyscy - po trudach spaceru i zwiedzania Wałaskiej Wsi - dzielą się wrażeniami w Szturalowej gospodzie. Obsługa stara się w lot odgadywać życzenia gości, chętnie pozuje do zdjęć na tle starego, lecz ciągle sprawnego, pieca chlebowego. Jak woda idą kotacze z borówkami czy makiem, dorośli raczą się śliwowicą serwowaną w pokrytych szronem kieliszkach z zamrożoną maciupeńką gałązką jałowca w środku.

Zwiedzając Rożnów pod Radhoszczem, nie sposób nie wpaść do ośrodka informacji Królestwa Wałaskiego, gdzie do kupienia jest między innymi... paszport Królestwa Wałaskiego, któremu króluje miłościwie Bolek Polívka, znany brnieński aktor i mecenas kultury. Nowi honorowi obywatele Królestwa mogą zaopatrzyć się na miejscu w obowiązujące w jego granicach środki płatnicze - juro-walszary. Mają też wiele specjalnych przywilejów i praw - na przykład „w czasie zbioru śliwek i wyrobu śliwowicy mogą odejść z pracy, od żony i od dzieciaków, a nawet z wojska zdezerterować". A także „mogą gadać o czym chcą, z kim chcą, gdzie chcą i jak długą chcą". Jak dowiedzieliśmy się od pani sprzedającej paszporty, ludzi skorych do zabawy w „poddanych Bolka Polívki" nie brakuje. Paszport, który nabyliśmy kilka dni temu, nosi numer 059294... Ciekawe, ilu amatorów znalazłaby zabawa w Księstwo Cieszyńskie?...

HENRYKA BITTMAR

SPECJALNIE DLA „GŁOSU LUDU" O POLSKICH STRAŻAKACH W ZATOPIONYM „OGRODZIE CZECH"

Wdzięczność przez łzy

Dokończenie ze str. 1

Prawdziwa niespodzianka, ba, zaskoczenie czekało na gospodarzy w koszarach, kiedy to Polacy odmówili skorzystać z zasłanych pościeli i zastawionych stołów w jadalni. „Łóżka pod dachem i gorący posiłek dajcie potrzebującym, ludziom z zatopionych domów" - skwitowali strażacy i w kilka chwil rozbili własny obóz, nad którym wywiesili biało-czerwoną flagę. W dobrze wyposażonych namiotach śpią, wypoczywają i odżywiają się, korzystając wyłącznie z własnych zapasów.

„Skąd przyjechaliście?" - pytam. 1. kompania dowodzona przez Jeremiego Szczygłowskiego datarła tu z województwa śląskiego, 2. kompania pod komendą majora Jana Ziobry składa się natomiast ze strażaków z Rzeszowa, Gdańska, Szubina oraz Warszawy. Dowództwo całej brygady objął Marek Komorowski.

Zaraz po przyjeździe dowódcy udali się na rozpoznanie terenu. Zrozumieli też natychmiast, że z tym, co czeka ich tu, nad Łabą i Ohrzą, jeszcze się nie spotkali - ani w Kosowie, ani w Albanii, ani w Turcji czy na Ukrainie, gdzie wszędzie ratowali ludzi walcząc z żywiołem. „Mam szybki krok, potrafię w ciągu godziny przejść sześć, siedem kilometrów" - komentuje Jan Ziobro. - „Po dwugodzinnym marszu zrozumiałem jednak, że tak dużej „kałuży" nie jestem w stanie obejść za jednym zamachem". Trudno się dziwić - powierzchnia rozlewiska w okolicach Terezina sięgała wielkości 50 Jezior Máchy. Podczas kiedy największe czeskie jezioro pod Bezdziezem ma „zaledwie" 3 kilometry kwadratowe, małe morze pomiędzy Roudnicą a Litomierzycami miało 20 km długości i 8 km szerokości. Ustecki hetman Jiří Šolc nazwał rozlewisko czeskim Balatonem.

„A dlaczego chciał pan to »morze« obejść?" - indaguję dalej. Dowiaduję się, że trzeba podjąć decyzję, gdzie i którędy będzie najłatwiej czerpać wodę. Bo istnieje taka zasada: Im więcej dowódca się nachodzi, tym łatwiej jest strażakom i tym wcześniej ludzie wrócą do zatopionych domostw.

Bogate doświadczenia polskich strażaków wkrótce wydały owoce. To kiedy po szczegółowym przestudiowaniu map i rozpoznaniu terenu Polacy zaproponowali, by zamiast pompować, lepiej przekopać wały i wydrążyć sztuczne koryto rzeczne, którym woda sama spłynie na powrót do Łaby i Ohrzy. Tam, gdzie takie rozwiązanie nie było możliwe, zainstalowali 5 pomp o wysokiej wydajności, które z gigantycznego basenu „wysysały" co minutę 25 tys. litrów wody! Przepompowywano ją ośmioma liniami węży o przekroju 110 mm na odległość 830 metrów do Ohrzy. Obsługa pomp zmieniała się w 6-godzinnych zmianach; tyle samo czasu miała każda drużyna na wypoczynek.

Podczas gdy jedni strażacy pracowali przy obsłudze pomp o wysokiej wydajności, inne ekipy polskich ratowników wyposażone w pompy szlamowe i potrzebny sprzęt wypompowywały wodę z zalanych okolicznych posesji i piwnic domków jednorodzinnych. A kiedy zamulona woda nareszcie już zniknęła, Polacy wypakowali z kontenerów 150 osuszaczy skraplających do budynków, z których każdy potrafi w ciągu doby „wyciągnąć" z mokrych murów 16 litrów wody. Miejscowi ludzie, którzy po dniach poniewierki mogli „suchą nogą" wejść do swych domostw, ze łzami w oczach dziękowali strażakom i oferowali poczęstunek. Spotkali się jednak ze stanowczą odmową: Jeszcze nie czas!

Praca w huku pomp, nad śmierdzącym lustrem wody była niezwykle męcząca. „Większość chłopaków nabawiła się bólu gardła, prawdopodobnie z tego, że martwa woda podczas gorących dni szybko się rozkładała i zatruwała powietrze" - powiedziała opiekująca się grupą Polaków lekarka Polskiej Misji Medycznej Elżbieta Lipska, która przekazała miejscowemu szpitalowi w Bohuszowicach nad Ohrzą dar humanitarny - środki opatrunkowe i leki i która udzielała pomocy medycznej także powodzianom.

▲ *Woda zalała i twierdzę w Terezinie (u góry)* ◆ *Polscy strażacy w akcji.* ***Zdjęcia: IVO HAVLÍK***

* * *

W chwili przyjazdu polskich strażaków całe Bohuszowice nad Ohrzą były w rzeczywistości pod Ohrzą. Lustro wody rozciągało się od horyzontu po horyzont, przez niedaleki Terezin aż po miasto powiatowe Litomierzyce. Kiedy w ubiegły czwartek prezydent RC Václav Havel dziękował na zamku w Czastołowicach prezydentowi Polski Aleksandrowi Kwaśniewskiemu za pomoc w trudnej sytuacji, do okolic Terezina, twierdzy zbudowanej w 1780 roku przez cesarza Józefa II jako dar dla swej matki Marii Terezji, wróciło już życie, a wyczerpani ludzie z polskich kompanii powodziowych kończyli swoją - tak wspaniale wykonaną - misję. Chociaż...

„Proszę nie mówić o naszym wyczerpaniu - dobrze przygotowany strażak może być tylko zmęczony!" - poucza mnie oficer łącznikowy polskiej grupy, Leszek Tanaś.

IVO HAVLÍK
Bohuszowice nad Ohrzą, Terezin, Litomierzyce

(Autor jest redaktorem naczelnym czasopisma „Hasičská a záchranářská Alarm revue")

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA

■ CZWARTEK 29 SIERPNIA

7.00 Najszybszy (film anim.), **7.05** Kawaleriki (s.), **7.35** Wielka historia małych miast: Niepołomice, **8.00** Wiadomości, **8.20** Spółka rodzinna (s.), **8.50** Bolek i Lolek (s. anim.), **8.55** Zgadnij odpowiedz (dla dzieci), **9.00** Przewodnik Włóczykija (s.), **9.20** Przygody dzielnego Sylvana (s.), **9.45** Kolorowe nutki (pr. muz.), **10.00** Sekrety zdrowia: „Czy rządzą nami hormony" (mag.), **10.15** Kwadrans na kawę, **10.30** Antologia Literatury Emigracyjnej (s.), **10.45** Violetta - taka jestem (koncert Violetty Villas), **11.40** Uniwersytet Łódzki (rep.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Twórcy naszej tradycji, Juliusz Słowacki, **12.55** Nadrzecze, Nadrzecze (rep.), **13.15** Benefis Jana Miodka w Teatrze STU w Krakowie, **14.10** Wieści polonijne, **14.25** Widmo - malarski żywot Ludwika de Laveaux (film dok.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Eurotel (mag.), **15.25** Sekrety zdrowia: „Czy rządzą nami hormony" (mag.), **15.40** Kwadrans na kawę, **15.55** Antologia Literatury Emigracyjnej (s.), **16.15** Babiniec (pr. red. katolickiej), **16.40** Uniwersytet Łódzki (rep.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Gość Jedynki, **17.35** Bolek i Lolek (s. anim.), **17.55** Przewodnik Włóczykija (s.), **18.20** Przygody dzielnego Sylvana (s.), **18.50** Spółka rodzinna (s.), **19.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka, **19.30** Wiadomości, **20.05** Twórcy naszej tradycji: Juliusz Słowacki, **20.45** Benefis Jana Miodka w Teatrze STU w Krakowie, **21.35** Personel (film pol.), **22.45** Uniwersytet Łódzki (rep.), **23.00** Panorama, **23.25** Nadrzecze, Nadrzecze (rep.), **23.50** Film dokumentalny, **0.35** Monitor Wiadomości, **0.50** Na krakowskim trakcie (film anim.), **1.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Spółka rodzinna (s.), **2.30** Twórcy naszej tradycji: Juliusz Słowacki, **3.10** Nadrzecze, Nadrzecze (rep.), **3.30** Benefis Jana Miodka w Teatrze STU w Krakowie, **4.25** Uniwersytet Łódzki (rep.), **5.00** Panorama, **5.30** Świat dzieckiem podszyty (rep.), **6.00** Babiniec (pr. red. katolickiej), **6.30** Małe ojczyzny: Świder (film dok.).

■ PIĄTEK 30 SIERPNIA

7.00 Scherzo (fim anim.), **7.05** Ciuciubabka (film pol.), **8.00** Wiadomości, **8.20** Mąż pod łóżkiem (film pol.), **8.50** Bolek i Lolek (s. anim.), **9.00** Król zwierząt (teleturniej), **9.25** Hrabia Kaczula (s.), **9.45** Kolorowe nutki (pr. muz.), **10.00** Wielcy reformatorzy teatru: Wincenty Drabik, **10.20** W rajskim ogrodzie ... Andaluzji, **10.40** Sensacje XX wieku: Stalowe przymierze (s. dok.), **11.10** Flm dokumentalny, **12.00** Wiadomości, **12.10** Zespół adwokacki (s.), **13.00** Hity satelity, **13.15** Wieczór z Jagielskim, **13.50** Personel (film pol.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Eurotel (mag.), **15.25** Wielcy reformatorzy teatru: Wincenty Drabik, **15.45** W rajskim ogrodzie ... Andaluzji, **16.10** Nie tylko o..., **16.30** Sensacje XX wieku: Stalowe przymierze (s. dok.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.35** Bolek i Lolek (s. anim.), **18.00** Król zwierząt (teleturniej), **18.25** Hrabia Kaczula (s.), **18.50** Mąż pod łóżkiem (film pol.), **19.15** Dobranocka: Miś Uszatek, **19.30** Wiadomości, **20.05** Zespół adwokacki (s.), **20.55** Hity satelity, **21.05** Bezludna wyspa (pr. rozryw.), **22.00** Mieliśmy wtedy po 16 lat, **22.50** Panorama, **23.15** Życie na gorąco (s.), **0.30** Monitor Wiadomości, **0.45** Droga Wrocławia do EXPO (rep.), **1.15** Miś Uszatek (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Mąż pod łóżkiem (film pol.), **2.30** Zespół adwokacki (s.), **3.25** Bezludna wyspa (pr. rozryw.), **4.20** Prawdziwe psy (s.), **4.45** Hity satelity, **5.00** Panorama, **5.25** Sensacje XX wieku: Stalowe przymierze (s. dok.), **5.45** Śladami faraonów (rep.), **6.00** Nie tylko o..., **6.15** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Smak „Ziemi obiecanej", **6.40** Obóz nad jeziorem (rep.).

■ SOBOTA 31 SIERPNIA

7.00 Echa tygodnia, **7.30** Zabytki Kultury Ludowej: Ikona (rep.), **8.00** Wiadomości, **8.15** Grupa specjalna Eko (s.), **8.40** Wakacje z Ziarnem (dla dzieci), **9.05** Hity satelity, **9.20** Parada oszustów (s.), **10.15** Tam gdzie jesteśmy: W obronie Cowes (rep.), **10.40** Zaproszenie, **11.00** Fitness Club (s.), **12.25** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **13.00** Wiadomości, **13.10** Jan Serce (s.), **14.40** Nie od razu Kraków zbudowano, **15.00** Piraci (teleturniej), **15.25** Zielone kasztany (film pol.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Gość Jedynki, **17.40** Szept prowincjonalny: Wiklina (mag.), **18.00** Złoty pilot (teleturniej), **18.20** Blue Cafe na Pietrynie (koncert), **18.50** Zaproszenie, **19.15** Dobranocka: Dziwny świat Kota Filemona, **19.30** Wiadomości, **20.00** Jan Serce (s.), **21.30** Mój ślad w Telewizji: Adam Słodowy, **21.40** Nie tylko o..., **22.00** Panorama, **22.30** Polonica: Całe zdanie nieboszczyka (s.), **23.20** I Ogólnopolski Konkurs „Tańczące Eurydyki", **0.15** Nie od razu Kraków zbudowano, **0.35** Złoty pilot (teleturniej), **1.00** Nie tylko dinozaury (dla dzieci), **1.15** Dziwny świat Kota Filemona (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Fitness Club (s.), **3.25** Jan Serce (s.), **5.00** Panorama, **5.25** Parada oszustów (s.). **6.20** Wieczór z Jagielskim.

■ NIEDZIELA 1 WRZESNIA

7.00 Słowo na niedzielę, **7.05** M jak miłość (s.), **7.50** Świątynie drewniane (film dok.), **8.20** Biografie: Ziemia (film dok.), **9.10** Misscha Maisky gra Bacha - Suita Es-dur nr 4 BWV 1010, **9.40** Złota maska (film pol.), **11.00** Spółka rodzinna (s.), **12.00** Anioł Pański, **12.15** Madonny polskie: Królowa Polskiego Morza (rep.), **12.40** Lato z klasyką: Mischa Maisky gra Bacha - Suita G-dur nr 1 BWV 1007, **13.00** Transmisja Mszy Świętej, **15.15** Graj z Kuroniem, **15.40** Święta wojna (s.), **16.05** Biografie: Ziemia (film dok.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** DTV (pr. Jacka Fedorowicza), **17.35** M jak miłość (s.), **18.20** Nie tylko o..., **18.50** Kochamy polskie seriale (teleturniej), **19.15** Przygody Bolka i Lolka, **19.30** Wiadomości, **20.00** Duże zwierzę (film pol.), **21.15** Mój ślad w Telewizji: Janusz Rzeszewski, **21.25** Szansa na sukces: Anita Lipnicka, **22.30** Ekstradycja 2 (s.), **23.30** Biesiada pod żaglami cz.1 (pr. rozryw.), **0.30** M jak miłość (s.), **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Spółka rodzinna (s.), **3.00** Duże zwierzę (film pol.), **4.15** Mój ślad w Telewizji: Janusz Rzeszewski, **4.25** Ekstradycja 2 (s.), **5.25** Stawka większa niż życie (s.), **6.25** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń).

■ PONIEDZIAŁEK 2 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.25** Fitness Club (telenowela), **8.55** Bolek i Lolek na wakacjach (s. anim.), **9.05** Dziecięce festiwale: Gospodarze gościom: Koncert Inauguracyjny XXVII Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej, **9.30** Sznurowadło w supełki (film anim.), **9.55** Polski jazz w Afryce (rep.), **10.15** Genealogia Zaścianka (cykl dok.), **10.30** Pan Adam (spotkanie z A. Hanuszkiewiczem), **10.50** Ojczyzna-polszczyzna, **11.05** Małe ojczyzny: „Mój Mikstat" (film dok.), **11.35** Rewizja nadzwyczajna: II Wojna Światowa, **12.00** Wiadomości, **12.15** Królewskie sny (s., 1/8), **13.25** Kochamy polskie seriale (teleturniej), **13.50** Wołanie codzienności (rep.), **14.05** Biografie, Ziemia (film dok.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Eurotel (mag.), **15.25** Zaścianek - fenomen Polski: Genealogia Zaścianka (cykl dok.), **15.35** Pan Adam (spotkanie z Adamem Hanuszkiewiczem), **16.00** Ojczyzna-polszczyzna, **16.20** Rewizja nadzwyczajna: II Wojna Światowa, **16.45** Dwór nad łąkami (rep.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Bolek i Lolek na wakacjach (s. anim.), **18.00** Sznurowadło w supełki (film anim.), **18.25** Polski jazz w Afryce (rep.), **18.50** Fitness Club (telenowela), **19.15** Pomysłowy Dobromir, **19.30** Wiadomości, **19.56** Sport, **20.15** Królewskie sny (s., 1/8), **21.25** Sportowe lato 2002, **22.15** Sprawa dla reportera, **22.45** Zaśpiewać Bogu w Hajnówce (rep.), **23.10** Rewia Polskich Nagrań, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Wiadomości biznesowe, **0.20** Pogranicze w ogniu (s.), **1.15** Pomysłowy Dobromir (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **1.55** Sport, **2.10** Fitness Club (telenowela), **2.40** Królewskie sny (s.), **3.50** Sportowe lato 2002, **4.40** Oddam życie za pracę (s. dok.), **5.05** Ojczyzna-polszczyzna, **5.20** Dwór nad łąkami (rep.), **5.30** Rewizja nadzwyczajna: II Wojna Światowa.

■ WTOREK 3 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17, **8.25** Fitness Club (telenowela), **8.55** Bolek i Lolek na wakacjach (s. anim.), **9.05** Budzik (dla dzieci), **9.30** Trzy misie (s. anim.), **9.55** Kolorowe nutki (dla dzieci), **10.05** Przyrodnicy: Żyć całym życiem, **10.20** Rozmowy na nowy wiek: Ze Stanisławem Radwanem o ciszy, **10.45** Raj (mag. katol.), **11.10** Forum (pr. publicyst.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Męskie sprawy (dramat polsko-czsł.), **14.05** Imię moje Kinga (rep.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Eurotel (mag.), **15.25** Przyrodnicy: Żyć całym życiem, **15.40** Rozmowy na nowy wiek: Ze Stanisławem Radwanem o ciszy, **16.05** 39. KFPP Opole 2002, **16.30** Skarbiec (mag.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Bolek i Lolek na wakacjach (s. anim.), **17.55** Budzik (dla dzieci), **18.25** Trzy misie (s. anim.), **18.50** Fitness Club (telenowela), **19.15** Dobranocka: Nils i dzikie gęsi, **19.30** Wiadomości, **19.56** Sport, **20.02** Pogoda, **20.15** Wieści polonijne, **20.30** Męskie sprawy (dramat polsko-czsł.), **22.10** X Światowe Forum Mediów Polonijnych, **22.35** Elektryczne Gitary (koncert), **23.25** Orfeusz w piekle XX wieku - Józef Wittlin (film dok.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Wiadomości biznesowe, **0.20** 39. KFPP Opole 2002: Future Folk, **0.45** Znak orła (s.), **1.30** Wiadomości, **1.55** Sport, **2.00** Pogoda, **2.10** Fitness Club (telenowela), **2.35** X Forum Mediów Polonijnych, **2.50** Medium (thriller polski), **4.20** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **4.50** Wieści polonijne, **5.05** Tylko rock: Elektryczne Gitary (koncert).

TVN 7

■ CZWARTEK 29 SIERPNIA

7.10 Dragon Ball Z, **8.00** W niewoli uczuć, **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę, **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.40** Porywy serca, **12.30** Telesklep, **14.40** Albert, **15.05** Dragon Ball GT (s. anim.), **15.30** Dragon Ball Z (s. anim.), **16.15** Pełna chata, **16.45** Szkoła złamanych serc, **17.15** Władca zwierząt, **18.10** Wzywam dr Bruckner II, **19.05** Melrose Place, **20.00** Umrzeć dla miłości (film USA), **21.50** Władca zwierząt, **22.45** Big Brother I, **23.30** Tenbit.pl Klub Przygód (s.), **0.30** Kochanka z Waszyngtonu (film USA), **2.15** Umrzeć dla miłości (film USA).

■ PIĄTEK 30 SIERPNIA

7.10 Dragon Ball Z, **8.00** W niewoli uczuć, **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę, **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.40** Porywy serca, **12.30** Telesklep, **14.40** Albert, **15.05** Dragon Ball GT (s. anim.), **15.30** Dragon Ball Z (s. anim.), **16.15** Pełna chata, **16.45** Szkoła złamanych serc, **17.15** Władca zwierząt, **18.10** Wzywam dr Bruckner II, **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** MacShayne - ostatnie zadanie (film USA), **21.50** Władca zwierząt, **22.45** Big Brother I, **23.30** Rok komety (film USA), **1.10** Tajna broń (film USA).

■ SOBOTA 31 SIERPNIA

6.50 Telesklep, **8.20** Yaiba - legendarny Samuraj (s. anim.), **8.45** Babylon V (s.), **9.35** Przygody animków - wakacyjne szaleństwo (film anim.), **10.55** Łamisłówka (teleturniej), **11.55** Wzgórze (film brytyjski), **14.15** Kojot, cwaniak z prerii (film dok.), **15.10** Cudowny świat magii i czarów (film dok.), **15.55** Wojacy na medal (s.), **16.20** Dr Stefan Frank (s.), **17.15** Rodzina pod presją (film USA), **17.15** Rodzina pod presją (film USA), **19.05** Słoneczny patrol (s.), **20.00** Autor (komedia USA), **23.45** Big Brother I, **0.30** Wyznania striptizerki (film erot. USA)

■ NIEDZIELA 1 WRZEŚNIA

7.00 Telesklep, **8.00** Zorro (s. anim.), **8.30** Grupa specjalna EKO (s. anim.), **8.55** Yaiba - legendarny Samuraj (s. anim.), **9.20** Tajemnicza wyspa (s.), **9.45** Z życia gwiazd II (s.), **10.10** Wojna chemiczna w przyrodzie (film dok.), **11.10** Dr Stefan Frank (s.), **12.00** Jesień w kolorze indygo (film USA), **13.35** Rodziców nie ma w domu (s.), **14.05** Raport TVN 24, **14.35** Tenbit.pl - Klub Przygód (7), **15.35** Komando Małolat (s.), **16.25** Słoneczny patrol (s.), **17.20** MacShayne - Ostatnie zadanie (film USA), **19.05** Zatoka szczęścia (s.), **20.00** Matczyna sprawiedliwość (film USA), **21.55** Tenbit.pl - Klub przygód, **22.55** Lot zakładników (film USA), **0.45** W mgnieniu oka (film USA).

■ PONIEDZIAŁEK 2 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (telenowela), **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę (telenowela), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.40** Porywy serca, **12.30** Telesklep, **13.55** Albert (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Władca zwierząt (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Wzywam dr Bruckner II (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Panna Rose White (film USA), **22.00** Władca zwierząt (s.), **23.00** Big Brother I, **23.45** Prokurator (film USA), **1.25** Szkoła życia (film USA).

■ ŚRODA 4 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (telenowela), **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę (telenowela), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.45** Porywy serca (telenowela), **12.40** Telesklep, **13.55** Albert (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Władca zwierząt (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Wzywam dr Bruckner II (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** W mgnieniu oka (film USA), **21.50** Władca zwierząt (s.), **22.50** Big Brother I, **23.35** Solo czyli w duecie (komedia USA), **1.35** Prokurator (film USA).

■ WTOREK 3 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (telenowela), **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę (telenowela), **9.40** Merlose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.45** Porywy serca (telenowela), **12.40** Telesklep, **13.55** Albert (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Władca zwierząt (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Wzywam dr Bruckner II (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Panna Rose White (film USA), **22.00** Władca zwierząt (s.), **23.00** Big Brother I, **23.45** Prokurator (film USA), **1.25** Szkoła życia (film USA).

■ ŚRODA 4 WRZEŚNIA

6.45 Dragon Ball GT (s. anim.), **7.10** Dragon Ball (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (telenowela), **8.50** Nigdy Cię nie zapomnę (telenowela), **9.40** Melrose Place (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Big Brother I, **11.45** Porywy serca (telenowela), **12.40** Telesklep, **13.55** Albert (s. anim.), **14.20** Dragon Ball GT (s. anim.), **14.45** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.35** Pełna chata (s.), **16.05** Szkoła złamanych serc (s.), **16.35** Trzecia planeta od Słońca V (s.), **17.05** Władca zwierząt (s.), **18.00** Aktualności, **18.10** Wzywam dr Bruckner II (s.), **19.05** Melrose Place (s.), **20.00** Mężczyzna z Atlantydy (film USA), **21.50** Władca zwierząt (s.), **22.50** Big Brother I, **23.35** Kobieta z Hollywood (film USA), **1.35** Prokurator (film USA).

■ NIEDZIELA 1 WRZEŚNIA

7.45 Muzyka polska, **8.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **9.15** Muzyka polska, **10.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **12.15** Kalejdoskop, **12.35** Kalambury dla dzieci, **13.00** Aficionado, **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag. motor.), **15.15** Klub Stasia i Nel, **15.40** Supergol (mag. sport.), **16.10** Informacje, **16.30** Kinomaniak, **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat, **19.15** Informacje, **19.30** Duża przerwa (s.), **20.00** Magazyn Teatru Otwartego, **21.00** Komicy występują w Polsacie, **21.15** Aficionado, **21.45** Adam i Ewa (telenowela), **23.00** Strefa P., **24.00** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.30** Fundacja Polsat, **1.00** Informacje, **1.15** Na każdy temat, **2.15** Duża przerwa (s.), **2.45** Magazyn Teatru Otwartego, **3.45** Aficionado, **4.15** Adam i Ewa (telenowela), **5.25** Strefa P., **5.50** Zerwane więzi, **6.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.).

■ PONIEDZIAŁEK 2 WRZEŚNIA

7.00 Muzyka polska, **8.00** Piosenka na życzenie, **9.00** Twój lekarz, **9.15** Wystarczy chcieć, **9.30** Muzyczny Relax, **11.30** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **12.45** Komicy występują w Polsacie, **13.00** Na każdy temat, **14.15** Dyżurny satyryk kraju, **14.45** A ku ku (pr. rozrywk.), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Aficionado, **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Hot chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Duża przerwa (s.), **18.30** Telenowela, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Duża przerwa (s.), **20.05** VIP, **20.35** Serial, **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.50** Dziennik, **22.05** Hot chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.00** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.35** Świat według Kiepskich (s.), **0.05** Graczykowie (s.), **0.30** Telenowela, **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Duża przerwa (s.), **2.00** Magazyn katolicki, **2.30** VIP, **3.00** Serial, **3.30** Dziennik, **3.45** Hot chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Bumerang, **5.00** Twój lekarz, **5.15** Wystarczy chcieć, **5.30** Różowa landrynka (s.), **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Świat według Kiepskich (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ PIĄTEK 30 SIERPNIA

7.05 Muzyka polska, **8.30** Piosenka na życzenie, **9.30** VIP, **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Strefa P, **13.30** Supergol (mag.), **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** A ku ku (pr. rozryw.), **15.00** Zamek czarodziejów, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Telenowela, **17.00** 4x4 (mag.), **17.30** Hot chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Rodzina zastępcza (s.), **18.30** Telenowela, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Serial, **20.05** VIP, **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Adam i Ewa (telenowela), **21.50** Dziennik, **22.05** Hot chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.00** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.35** Świat według Kiepskich (s.), **0.05** Graczykowie (s.), **0.30** Telenowela, **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Duża przerwa (s.), **2.00** Magazyn katolicki, **2.30** VIP, **3.00** Serial, **3.30** Dziennik, **3.45** Hot chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Bumerang, **5.00** Twój lekarz, **5.15** Wystarczy chcieć, **5.30** Różowa landrynka (s.), **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Świat według Kiepskich (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ SOBOTA 31 SIERPNIA

8.00 Muzyka polska, **9.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **10.00** Muzyka polska, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **12.00** V-max (mag. motor), **12.30** Kalambury (telezabawa), **13.00** Aficionado, **14.00** Bumerang (pr. publicyst.), **14.30** Zamek czarodziejów, **15.00** Disco relax, **16.10** Informacje, **16.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **17.00** Kinomaniak (mag.), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat (talk show), **19.15** Informacje, **19.30** Świat według Kiepskich (s.), **20.00** Zerwane więzi (talk show), **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Graczykowie (s.), **21.30** Adam i Ewa (telenowela), **22.35** Fundacja Polsat, **23.00** Kinomaniak, **23.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.00** Rodzina zastępcza (s.), **0.30** Na każdy temat, **1.45** Informacje, **2.00** Magazyn Teatru Otwartego, **3.00** Świat według Kiepskich (s.), **3.30** Zerwane więzi, **4.15** Graczykowie (s.), **4.45** Adam i Ewa (telenowela), **5.40** Kinomaniak, **6.05** Kalejdoskop, **6.30** Rodzina zastępcza (s.), **7.00** V-max (mag. motor.).

■ NIEDZIELA 1 WRZEŚNIA

7.45 Muzyka polska, **8.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **9.15** Muzyka polska, **10.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **12.15** Kalejdoskop, **12.35** Kalambury dla dzieci, **13.00** Aficionado, **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag. motor.), **15.15** Klub Stasia i Nel, **15.40** Supergol (mag. sport.), **16.10** Informacje, **16.30** Kinomaniak, **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat, **19.15** Informacje, **19.30** Duża przerwa (s.), **20.00** Magazyn Teatru Otwartego, **21.00** Komicy występują w Polsacie, **21.15** Aficionado, **21.45** Adam i Ewa (telenowela), **23.00** Strefa P., **24.00** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.30** Fundacja Polsat, **1.00** Informacje, **1.15** Na każdy temat, **2.15** Duża przerwa (s.), **2.45** Magazyn Teatru Otwartego, **3.45** Aficionado, **4.15** Adam i Ewa (telenowela), **5.25** Strefa P., **5.50** Zerwane więzi, **6.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.).

■ WTOREK 3 WRZEŚNIA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.15** Muzyczny relax, **11.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **12.15** Komicy występują w Polsacie, **12.30** Zerwane więzi, **13.15** Dyżurny satyryk kraju, **13.45** A ku ku (pr. rozrywk.), **14.15** V-max (mag. motor.), **14.45** Kalambury (telezabawa), **15.15** Klub Stasia i Nel, **16.10** Informacje, **16.30** Aficionado, **17.00** Supergol (mag.), **17.30** Hot chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Aficionado, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Graczykowie (s.), **20.05** VIP, **20.35** Rodzina zastępcza (s.), **21.00** Adam i Ewa (telenowela), **21.50** Dziennik, **22.05** Hot chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (telenowela), **23.10** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.45** Duża przerwa (s.), **0.30** Aficionado, **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Aficionado, **2.00** Graczykowie (s.), **2.30** Supergol, **3.00** Rodzina zastępcza (s.), **3.30** Dziennik, **21.45** Hot chat, **4.00** Adam i Ewa (telenowela), **4.30** Zerwane więzi 45, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Duża przerwa (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ ŚRODA 4 WRZEŚNIA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** Raz, dwa, trzy (mag. sport.), **9.30** 4x4 (mag. motor), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozrywk.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Na każdy temat, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** A ku ku (pr. rozrywk.), **15.00** Klub Stasia i Nel, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Aficionado, **17.00** Bumerang (pr. publicyst.), **17.30** Hot chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Świat według Kiepskich (s.), **18.30** Aficionado, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Rodzina zastępcza (s.), **20.05** VIP, **20.35** Duża przerwa (s.), **21.00** Adam i Ewa (telenowela), **21.50** Dziennik, **22.05** Hot chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (telenowela), **23.20** Informacje, **23.30** Graffiti, **23.40** Aficionado, **0.05** Świat według Kiepskich (s.), **0.30** Aficionado, **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Rodzina zastępcza (s.), **2.00** 4x4, **2.30** Raz, dwa, trzy, **3.00** Duża przerwa (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot chat, **4.00** Adam i Ewa (telenowela), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Aficionado, **6.50** Komicy występują w Polsacie.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PLOTKI

Henryk Talar poprowadzi nowy teleturniej!

To będzie prawdziwa gra nerwów. Wystarczy jedna fałszywa odpowiedź, a zawodnik biorący udział w teleturnieju „Rosyjska ruletka" zniknie z widowni niemal dosłownie zapadając się pod ziemię. Oczywiście nie będzie to gra o życie, jak w filmie „Indiana Jones", ale walka o duże pieniądze. Premiera nowego teleturnieju już 3 września w Telewizji Polsat.

Ewa Kuryło i Piotr Pręgowski razem w życiu i na scenie

Ewa Kuryło („Plebania") i Piotr Pręgowski („Zmiennicy", „Duża przerwa") poznali się jeszcze na studiach w warszawskiej PWST. Nie była to jednak miłość od pierwszego wejrzenia. Dziś mają dorosłą córkę Zosię, która chce iść w ślady rodziców i też zostać aktorką. A oni wkrótce przeprowadzą się do wymarzonego domu. Jednocześnie mają przytulne mieszkanie w stolicy w jednym z bloków za słynną Żelazną Bramą.

Katarzyna Kolenda - Zaleska pisze książkę o papieżu

Popularna dziennikarka i reporterka „Wiadomości" w TVP 1 gromadzi materiały do książki o papieżu Janie Pawle II i jego posłudze. W tym celu m. in. rozmawia z ludźmi, którzy osobiście znają Ojca Świętego. Książka będzie zatytułowana „Pielgrzymka 2002" i ukaże się w wydawnictwie „Znak".

- Książka będzie zawierać relacje z pielgrzymki, homilie, a także reportaże z przygotowań - mówi Katarzyna Kolenda - Zaleska.

NIETRADYCYJNE KURACJE UPIĘKSZAJĄCE

Drożdże moja miłość

Nie zużywaj wszystkich drożdży do pieczenia - część z nich możesz z powodzeniem wykorzystać do upiększającej kuracji.

Nie musisz wydawać fortuny w drogerii lub ekskluzywnym salonie kosmetycznym, żeby poprawić swój wygląd. Czasami lepiej skorzystać z domowych maseczek, kompresów i odżywek, wypróbowanych przez mamę i babcię. Spróbuj! Przekonasz się, że przygotowanie ich nie wymaga specjalnego wysiłku, a efekty są rewelacyjne. Postaw na drożdże! Zawierają mnóstwo witamin i mikroelementy, a przy tym są tanie i dostępne w każdym sklepie spożywczym. Zjadaj je lub wzmocnij skórę i włosy od zewnątrz, przygotowując sobie drożdżowe maseczki. Możesz też wybrać się do apteki lub zielarni i zaopatrzyć się w gotowe preparaty z drożdży.

W tabletkach

Nie znosisz smaku drożdży? Łykaj drożdżowe tabletki: są tak samo dobre, jak świeże drożdże. To istna kopalnia witamin (przede wszystkim z grupy B) i składników mineralnych (fosforu, sody, potasu, cynku, wapnia i magnezu). Kilkutygodniowa drożdżowa kuracja poprawi nawilżenie skóry, pomoże wyleczyć wypryski, poparzenia słoneczne i stany zapalne w kącikach ust. Zapobiegnie też nadmiernemu wypadaniu włosów, doda im blasku i wzmocni łamliwe, kruche paznokcie. Zawarte w drożdżach składniki wspomagają również przemianę materii i pomagają utrzymać w jelitach prawidłową florę bakteryjną, co sprzyja zachowaniu szczupłej sylwetki i zapobiega wzdęciu oraz zaparciom. Regulują też pracę nerek, poprawiają stan naczyń krwionośnych i serca. Regularne zażywanie drożdży wzmocni również twoje kości i zęby oraz poprawi ci samopoczucie.

Do picia

Lubisz specyficzny smak drożdży? Przygotuj z nich odżywczy koktajl. Najlepsze efekty osiągniesz, pijąc go na czczo. Taką drożdżową kurację stosuj co najmniej przez miesiąc. Jeszcze lepszy rezultat osiągniesz, jeśli oprócz picia drożdżowego napoju lub łykania tabletek będziesz regularnie stosować maseczkę z drożdży.

Do pielęgnacji cery

Maseczkę drożdżową stosuj 2-3 razy w tygodniu. Nakładając ją na twarz omijając okolice oczu, a po 20 minutach spłucz letnią przegotowaną wodą. Maseczkę taką możesz zrobić sama. Kup paczkę drożdży piekarniczych. Grudkę wielkości włoskiego orzecha rozmieszaj z taką ilością mleka lub wody mineralnej, aby powstała gęsta papka. W zależności od tego, jaką masz cerę, dobierz pozostałe składniki. Nałóż maseczkę na twarz i szyję, a po 20 minutach zmyj

ZAGŁĘBIE HUTNICZE SPRZED TYSIĄCA LAT NA MIEJSCU HUTY KATOWICE

Region srebra i ołowiu

KATOWICE - Na terenie dzisiejszej huty Katowice już w XI wieku działało zagłębie hutnicze, produkujące ołów i srebro na przemysłową skalę. Piece, jakich używali średniowieczni hutnicy, były szczytową skalę. Piece, jakich używali średniowieczni hutnicy, były szczytowym osiągnięciem ówczesnej techniki.

Na wyciągnięcie takich wniosków pozwalają tegoroczne odkrycia archeologiczne w Dąbrowie Górniczej. Archeolodzy znaleźli świetnie zachowany piec hutniczy z XI w. i ślady wskazujące na obecność dwóch kolejnych w Łosieniu oraz pozostałości po piecu w pobliskich Strzemieszycach. W ubiegłym roku i dwa lata temu znaleziono w Łosieniu pozostałości po dwóch piecach hutniczych.

„Odkrycie w ubiegłym tygodniu kolejnego pieca w Strzemieszycach potwierdza ostatecznie tezę o istnieniu na tym terenie prężnie działającego zagłębia hutniczego już w XI w.

Tegoroczne odkrycia mają dla nas kapitalne znaczenie, ponieważ jeszcze kilka lat temu sądziliśmy, że ludność zamieszkująca te tereny dopiero w XII i XIII w. przerabiała występujące obficie rudy srebra i ołowiu" - powiedział koordynator ds. konserwatorstwa archeologicznego w biurze wojewódzkiego konserwatora zabytków w Katowicach, Jacek Pierzak.

„Przypuszczaliśmy, że mogli to robić wcześniej, bo na tym terenie występowały jedne z najbogatszych złóż rud srebra i ołowiu, ale nie mieliśmy żadnych dowodów. Teraz wiemy, że nie tylko wydobywali, ale produkowali i przetwarzali. Okolice dzisiejszej huty Katowice były więc we wczesnym średniowieczu terenami przemysłowymi i bogatymi" - dodał.

Archeolodzy łączą odkrycia w Łosieniu i Strzemieszycach z leżącym w ich pobliżu wczesnośredniowiecznym cmentarzyskiem w Strzemieszycach Wielkich. Na terenie, gdzie w latach trzydziestych XX w. odkryto nekropolię, dziś stoi huta Katowice. W grobach znaleziono kilkadziesiąt wyrobów i ozdób ze srebra i ołowiu, ale przez wiele lat sądzono, że były to przedmioty sprowadzone z zewnątrz, tzw. importy.

Mieszkańcy wczesnośredniowiecznych osad na terenie dzisiejszego Łosienia i Strzemieszyc grzebali swoich zmarłych na cmentarzysku w Strzemieszycach Wielkich. Co ciekawe, hołdowali jeszcze obyczajom pogańskim, bogato wyposażając zmarłych m.in. w ozdoby i naczynia.

Odkryty w Łosieniu piec jest dla archeologów szczególnie cenny, ponieważ zachował się w całości, łącznie z ołowianym wsadem, a na glinianej pokrywie pieca zachowały się nawet ślady palców budującego piec hutnika.

„To rewelacyjne odkrycie, ponieważ pozwoli na dokładną rekonstrukcję budowy ówczesnych pieców i przebiegu procesu wytopu. Bez wątpienia była to konstrukcja na dobrym poziomie technicznym, wyposażona m.in. w gliniane dysze do wytwarzania sztucznego dmuchu. Nie wiadomo, dlaczego wytapiający nie rozebrał pieca i nie wydobył ok. 100 kg ołowiu. To był ogromny kapitał, możemy więc tylko popuścić wodze wyobraźni - jakiś najazd albo kataklizm? Być może uda nam się to ustalić, szukając w archiwach" - mówił Pierzak.

Hutnicy najprawdopodobniej przekazywali swoje wyroby do grodu, odkrytego na Górze Zamkowej w Będzinie, wybudowanego w IX w. i działającego nieprzerwanie do XII w., skąd poprzez Kraków mogły być eksportowane na zachód Europy.

Kofeina a rak skóry

Zewnętrzne stosowanie kofeiny może zapobiegać rozwojowi raka skóry u myszy - donieśli badacze USA na łamach pisma „Proceedings of the National Academy of Scienes". Najważniejszym czynnikiem ryzyka rozwoju raka skóry jest narażenie jej na działanie promieniowania UV.

Jak głoszą prognozy naukowców, liczba nowych przypadków raka skóry będzie stale wzrastać. Jest to związane z faktem, że rośnie liczba osób korzystających z kąpieli słonecznych, a warstwa ozonowa, która spełnia rolę filtra anty UV, uległa skurczeniu. Wprawdzie stosowanie filtrów przeciwsłonecznych zmniejsza ryzyko rozwoju tego nowotworu, jednak stale istnieje zapotrzebowanie na takie metody, które mogłyby chronić również osoby narażone w przeszłości na duże dawki promieniowania UV.

Już wcześniejsze badania wskazywały, że kofeina może mieć działanie hamujące rozwój raka skóry. Sugerowały to wyniki doświadczeń, w których myszom podawano herbatę z kofeiną i herbatę bezkofeinową.

Zespół pod kierunkiem prof. Allana Conney'a z The State University of New Yersey prowadził badania na szczepie myszy pozbawionych sierści.

Dwa razy na tydzień przez 20 tygodni zwierzęta były poddawane działaniu dużych dawek promieniowania UV B. Tak potraktowane zwierzęta mają duże ryzyko rozwoju raka skóry w ciągu najbliższych kilku miesięcy.

Po zaprzestaniu ekspozycji na promieniowanie badacze przez 18 tygodni stosowali bezpośrednio na skórę zwierząt dwa związki izolowane z zielonej herbaty. Jednym była kofeina a drugim galusan katechiny.

Okazało się, że kofeina ograniczyła rozwój niezłośliwych guzów skóry o 44 proc. na jedno zwierzę, a w przypadku złośliwych aż o 72 proc. Galusan zmniejszył liczbę niezłośliwych guzów skóry o 55 proc., a złośliwych o 66 proc.

Jednak, aby wykazać, że zewnętrzne stosowanie kofeiny na skórę może mieć podobne antynowotworowe działanie u ludzi narażonych na duże dawki promieniowania słonecznego, trzeba teraz przeprowadzić odpowiednie testy kliniczne na pacjentach.

Uszy rosną całe życie

Uszy człowieka rosną przez całe życie, dlatego u osób starszych organy te są większe niż u ludzi młodych. Przyjęto się uważać, że ludzie starsi mają generalnie większe nosy i uszy niż osoby w młodszym wieku. To zjawisko można by przypisać postępującym wraz z wiekiem zmianom struktury chrząstki, z której w głównej mierze zbudowana jest małżowina uszna i nos.

Zespół pod kierunkiem dr. Roberta S. Tana z University of Texas w Houston zweryfikował ten pogląd, prowadząc badania w grupie 100 młodych i 100 starszych osób. Badacze porównywali rozmiary uszu i nosów pomiędzy tymi grupami. Okazało się, że rozmiary nosów nie ulegają większym zmianom wraz z wiekiem. Inaczej jest jednak z uszami. „Nasze wyniki potwierdziły opinię, że uszy powiększają się w kolejnych latach życia" - twierdzą badacze. Jak podkreślają, „dotyczy to szczególnie obwodu małżowiny, który zwiększa się średnio o pół milimetra na rok".

Według autorów badania, zjawisko to można przypisać procesom starzenia się kolagenu - białka strukturalnego tkanki łącznej, którego jedna z odmian występuje w chrząstce.

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Z przemyśleń Jiřego Kolářa

Jankowi i Bronkowi w ich urodziny

„Śniłem, że jestem zdrów, że idę do Paryża na piechotę" - notował niedawno w swym notatniku obłożnie chory Jiří Kolář (14 IX 1914-11 VIII 2002), jeden z tych, którzy wobec okropności II wojny musieli podejmować nieprzeciętne decyzje twórcze. Poeta i plastyk-kolażysta, członek głośnej czeskiej Grupy 42, wstrząśnięty rozmiarami holocaustu oraz wymową oświęcimskiego muzeum zrozumiał, że słowo poetyckie go zawodzi. Zaczął więc wychodzić poza nie - aż do destrukcji dotychczasowego świata wartości. W swoich kolażach zaczął stosować odwrotności mieszczące się w artefaktach, z których owe kolaże zestawiał: ciął je i przeinaczał, miął, odkształcał, stwarzał w nich odmienne systemy np. świata roślinnego. Poezją stawało się dla niego cokolwiek, co przekraczało wspomniane systemy i pozwalało dojrzeć ich niespodziane dla znaczeniowe. Po rozmowach z Františkiem Halasem notował w r. 1949 takie jego spostrzeżenia: „Mnie właściwie już nie idzie o poezję ani o prawdę, a o coś mieszczące się poza tym, o życiowe doświadczenie, o najważniejsze w życiu... Niekiedy charakter poety stanowi dla mnie więcej niż jego talent". J. Chalupecký uważał Kolářa za „etycznego maksymalistę". Cechowała go głęboka odpowiedzialność za wszystko, czego się podejmował, odpowiedzialność bez kompromisów. „Odpowiedzialność za wszystko, co cię spotyka. Za to, co myślisz, jak również za to, co ci się ledwie wydaje". Powtarzał zresztą za van Goghiem, iż przychodzimy na świat, aby coś robić, nie dla czegoś innego. Przed kilku laty kolaże J. Kolářa sprowadziła ostrawska galeria „Chagall". Poszło wtenczas o nie lada przygodę duchową.

Panowie Miloslav Topinka i Lubomír Martínek przytaczają w „Respekcie" (19 VIII) kilka myśli z jego notatnika, prowadzonego w dwóch ostatnich latach przez wielkiego twórcę czeskiego: „Nie będę kwękać, to prowadzi donikąd. Od zguby obozów koncentracyjnych po zwycięstwo kiczu... Największe wydarzenia wieku? O sztuce ani słowa. Dlaczego zdobywam się na pisanie, skoro wiem, że tego nigdy nie potrafię. Poezja jest każdemu na oczach, w zmysłach u każdego. Poezję będą rozumieli wszyscy, ale kiedyż to? W następnym tysiącleciu - najpewniej samochody i żarcie, i spółkowanie! Koniec wszystko ugasi. Kulawe ręce, wygasłe serce. Lodowatą duszę, okradzioną głowę, dziurawą pamięć, przejechane nogi, wyrwany język, scierniałą nadzieję, złamaną ufność, wszystko opanowuje gorycz. Okropne widoki poszukiwania masowych grobów w Kosowie. Ta sama myśl, jak przy przekraczaniu ludzkiej jaskini. Nosimy w sobie zaledwie skorupy widzianego i śnionego. Następnie im dalej, tym mocniej rozsadza się we mnie gar głowy. Dlaczego nikt nie namalował czarnej Mony Lisy, tak jak Gauguin namalował czarną madonnę? Pamięci Jana Husa. Ilu podobnie niewinnych spalono za mego życia, ilu zaś ich morderców nadal spokojnie sobie żyje? A przychodzą dalsi. Napadł - czarny - śnieg. Słowne latorośle".

Wiersze J. Kolářa także zdradzały niekiedy kolażowe widzenie świata:

„Doszliśmy akurat serca ziemi
w jej straszliwym ziąbie
żyją ludzie posiani oczami
im szlachetniejsza istota
tym więcej oczu
tym dalej widzi".

Opr. WŁADYSŁAW SIKORA

POLA GOJAWICZYŃSKA

ŚWIĘTA RZEKA

(46)

- Ja nie mam czasu! - warknęła brutalnie Jolanta - widzisz, że wychodzę!... Jej matowa twarz płonęła, ręce zaciskały się, walcząc z chęcią zadania ciosu, tak, z rozkoszą uderzyłaby Kaifoszkę!... Zapomniała, o co się tak wodzą, o co tak dyszą, czuła tylko sprzeciw i jej niepohamowana a tak ciągle cierpliwie ćwiczona natura, jej gwałtowność, wybuchnęła nagle jak płomień. Ale Kaifoszka, z szyją wyciągniętą z twarzą wyostrzoną, następowała tuż, odrzucała słowo po słowie, nie zostawiając sekundy na ochłonięcie.

- Zapominasz, Zuzanno, że ja nie jestem już dzieckiem!... Ano, widzę to, widzę!... Ciągle ci się zdaje, że możesz przewodzić nade mną!... Ja, nad tobą? Co ci się śni!... Przychodzisz nieproszona...

- Czy nie wołałaś mnie wtedy, gdy Szejda mówił o żeniaczce? Czyś nie płakała?

- Ach! - krzyknęła Jolanta przeszywającym głosem. W jednej chwili zerwała kapelusz z głowy i przysiadła na tapczanie, wpijając palce w ramiona Zuzanny, trzęsąc nią jak wiechciem. - A tyś mi doradziła, prawda?... Zrób to Jolanto, mówiłaś mi, bo nic ci innego nie pozostaje!... Kaifoszka, sztywna jak drewno, zaraz na to: - Alem ci też powiedziała, jak się czujesz na siłach, to go nie bierz!... - A teraz mi zazdrościsz, co? - krzyknęła Jolanta. - Nie możesz znieść, iż ten Szejda doszedł do takiego majątku!

- Aj, aj, Jolanto, nie trać głowy!... Zazdrościć...

- Co ty wiesz? - syczała Jolanta. - Co ty wiesz, jaki jest Szejda?

Gniew, wściekłość nad zmarnowanym życiem, pasja oszukanego, oślepiły ją. Kobiety w jej rodzinie za młodu bawiły się i flirtowały, lecz życie swe powierzały tylko prawym ludziom!... Gdy nie starczyło miłości, było coś ponad to!

- Ba - rzekła Kaifoszka, sprawiedliwa - nie jest on bez grzechu, nie. Lecz kiedy to tam było, kobieta ta już jest stara, a chłopak duży!... Tego roku poszedł do szkoły górniczej w Ostrawie, pchają go.

Żelazne palce puściły jej barki, Jolanta odsunęła się na długość ramienia i spytała z podziwem:

- O czym ty mówisz, Zuzanno?

A Kaifoszka ożywiła się, ciągnąc:

- To ci tylko powiem, iż to jest istny cud, nic więcej!... Kiedy nam nauczyciel Pełka o tym rzekł, tośmy się grubo zastanowili na Nowej Kolonii!.. Bo uważaj, Jolanta, kobieta ta jest Niemką, a Szejda do ojcostwa głośno się nie przyznaje, pomaga im. Ale ten młody z matki Niemki i ojca nieznanego, przyznał się przy wpisie do polskości - Willy Haase - podał - a narodowość polska. Ośmiu na całą szkołę, a w tym i ów Haase.

- Nie - krzyknęła Jolanta, biegając po pokoju. - Nie!... O czym ty mówisz?

Kaifoszka zastanowiła się przez chwilę, otarła usta palcami i spytała:

- To ty nie wiesz?

- O czym? O czym? O czym?

- Hm - rzekła Kaifoszka filozoficznie - na świecie to jest tak: wszyscy wiedzą, a ten, którego dotyczy - nic nie wie i ani się spodziewa!... Jażem też nie wiedziała, lecz Szulcowa ma tam córki. Pewnego razu natknęła się na adwokata Szejdę przy czerwonych domach. Co on tu robi?... Ano tak i tak, powiadają jej - przyjeżdża do tej Haaski!

- Ach - krzyknęła Jolanta tym samym przeszywającym głosem - ach!...

Palce jej szarpnęły zapięcie sukni i przylgnęły do gardła, a gładko zaczesane włosy zjeżyły się w grzywę nad czołem. Nagle przycichła. Eryka otworzyła furtkę z dziedzińca na drogę, a tuż pod oknami obok pustych i rozpłyniętych zagonów zabrzmiały dźwięki muzyki. To kataryniarz skorzystał z okazji wolnego wejścia i teraz stał i kręcił korbą katarynki, wydobywając z jej wnętrza piskliwą nutę. Piski i zgrzyty!... Dysonanse!... Jolanta okręciła się w kółko i sięgnęła po futerko.

- Kaj? - rzekła Kaifoszka, powstając. - Kaj, Jolanto?

Eryka, przerażona poprzednim krzykiem i zapadłą ciszą, weszła, aby zameldować, iż pan wziął ze sobą klucz od auta. Czerwona twarz kucharki mignęła w drzwiach stołowego. Jolanta, w futrze na ramionach, z gołą głową, z drepczącą Kaifoszką za sobą, zbiegła na dziedziniec. Tu, bez krzty zastanowienia i wstydu, wsparła stopę na maszynie, przesadziła drzwiczki i znalazła się we wnętrzu. Kataryniarz nie przestał grać.

- Moja torba, Eryko!

- Obyś nie żałowała! - zagrzmiał głos Kaifoszki. - Obyś...

Warkot motoru przerwał jej głos, Eryka podbiegła, niosąc torbę i chusteczkę. Auto poderwało się jak ptak i śmignęło przez otwarte wrota. Wszystkie trzy dopadły ogrodzenia i spojrzały: maszyna niosła się jak błyskawica, widać było jeno mknącą strugę.

- Jeszcze się kiedyś wywali - mruknęła Kaifoszka zgryźliwie - jeszcze się wywali i będzie po niej. Ochłonęła już całkowicie i nawet poczuła w głębi duszy wielkie zadowolenie. Nie załatwiła swoich interesów i nie zdołała powstrzymć Jolanty. Jednakże pokrzyżowała jej plany i starła na proszek jej pychę i dumę. Jolanta sto razy puknie się w czoło, nim teraz wypłata małżonkowi brzydkiego figla. Myślała, że jest jedyną, że jest jedyną, że jest królową. Lecz ujęto jej pewności.

- Chyba ja jej nie znam? - mruknęła Kaifoszka i przyjęła zaproszenie kucharki na kawę. Zasiadały do stołu w chwili, gdy Jolanta dojeżdżała do Cieszyna.

W głowie jej panował chaos, a w sercu burza. Nic nie czuła innego poza szalonym zamętem myśli i tej wściekłości we krwi. Jej tortury i cierpienia miały się rodzić powoli, w ciągu nieskończonych zimowych dni, gdy Szejda bawił w mieście, a ona przebywała w głuchym, zamkniętym i miękko wymoszczonym domu, podobnym do celi wariata, w której złagodzono kanty i usunięto ostre przedmioty, aby się nie pokaleczył. Jej małżeństwo nie wynikało z obliczeń korzyści, lecz z innych obliczeń: ze strachu przed samotnością i z pragnienia, aby być kochaną. Zadne stworzenie nie wytrzyma samotności istnienia - mówiła sobie.

I tu spoczywała jej wina, albowiem nie dawała, a pragnęła otrzymać, pragnęła brać, co jej było potrzebne do istnienia.

W ciągu następnych miesięcy, dni, nocy, lat ujmowała w więzy swą gorącą naturę, aby dotrzymać mężowi wiary. Było w nim coś niepewnego, kruchego i wykrętnego, co wzbudzało w niej wstręt. Jednakże im większą ohydę zawierało to pożycie dwojga ludzi, tym bardziej prosto niosła swoje barki i podnosiła głowę, albowiem ohyda zawarta w domu, zawarta w niej, w jej ciele i myślach była najmniejszym złem wobec jawnej ohydy.

(cdn.)

Tą drogą pragnę podziękować za wzorową i troskliwą opiekę lekarzom, jak i całemu personelowi oddziału urologii nowojiczyńskiego szpitala na czele z prymariuszem Doc. MUDr. Bogusławem Chwajolem, CSc., w czasie mego pobytu w szpitalu. Wasze postępowanie wobec pacjentów może być przykładem dla innych placówek zdrowia.

Mojžíškowa Danuše, Orłowa-Lutynia. O-107

Dnia 29. 8. 2002 mija 29. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. WŁADYSŁAWA HARATYKA

z Nawsia. Wszystkim, którzy Go zachowali w pamięci, za chwilę wspomnień dziękują synowie z rodzinami. OL-322

Jutro, 30 sierpnia 2002 r. minie 2. rocznica zgonu, zaś 6 września obchodziłaby swoje 90. urodziny

śp. MARIA FAJKUSOWA

z Czeskiego Cieszyna. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi. AD-075

■ kronika rodzinna

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 24. 8. 2002 zmarła w wieku 94 lat nasza Ukochana Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. WIKTORIA ŚMIGOWA

z Olbrachcic. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek, dnia 29 sierpnia 2002 r. o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach. W smutku pogrążona rodzina. OL-327

Wyrazy głębokiego współczucia i żalu z powodu śmierci byłego prezesa Rady Polaków

śp. JERZEGO JURY

składa Córce oraz Krewnym Rada Kongresu Polaków w RC. OL-328

■ kina

KARWINA - Centrum: „Jak na věc" (29, 30, godz. 20.00), „Crossroads" (29, 30, godz. 17.45), **Reflex**: „Blade II" (29, 30, godz. 17.00, 20.00), **Kino letnie**: Przepowiednia z ciemności (29, 30, godz. 21.00), **HAWIERZÓW - Centrum**: Asterix i Obelix: Misja Kleopatra (29, 30, godz. 15.30), Po prostu seksy (29, 30, godz. 17.45, 20.15), **Świt**: Czarny jastrząb zestrzelony (29, 30, godz. 17.45, 20.00), **Kino letnie**: Siódmy grzech (29, 30, godz. 21.00), **CZ. CIESZYN - Centrum**: Na imię mi Sam (30, godz. 17.15, 19.30).

■ wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Galeria: „Widoki na Cieszyn". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej** - Do 31. 12. wystawa: „Modele techniki wojskowej". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION w Hawierzowie** - Do końca sierpnia wystawa „Perełki z muzealnego magazynu". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW** - stała ekspozycja - „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Do 6. 1. 2003 wystawa: A. Szpyrc „Obrazki na szkle malowane". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HT i MIASTA TRZYŃCA - wystawa „Historyczna cyna" oraz „Emailowane obrazy". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie - sala wystaw: wystawa „Wspomnienia o starej Karwinie". Otwarte: po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8-14.30.

GALERIA ZAMKOWA „Chagall": Do 23. 9. wystawa grupy TRASA. Otwarte: po-pt: 9-19, so: 9-18, nie: 9-12.

■ co, gdzie, kiedy

KARWINA-FRYSZTAT - Pierwsza powakacyjna próba chóru „Hejnał-Echo" odbędzie się w piątek 30. 8. o godz. 18.00 w Domu PZKO. Zapraszamy wszystkich śpiewaków.

BOGUMIN - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na pierwsze powakacyjne spotkanie w poniedziałek 2. 9. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 29. 8. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. Są jeszcze wolne miejsca na wycieczkę autobusową w nieznane za opłatą 20,- Kč od osoby.

BŁĘDOWICE - Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie w środę 4. 9. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

OLBRACHCICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie dziś 29. 8. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

UWAGA ChNP! - Pierwsza powakacyjna próba odbędzie się we wtorek 3. 9. o godz. 15.00 w klubie PZKO na Bożka. O godz. 14.00 zebranie zarządu.

ZARZĄD CHÓRU MIESZANEGO „Canticum Novum" informuje, iż pierwsza powakacyjna próba odbędzie się w piątek 30. 9. o godz. 18.00 w auli Gimnazjum. Zapraszamy wszystkich nowych zainteresowanych na godz. 17.30 - wejście od podwórza.

CHÓR „GODULAN-ROPICA" zaprasza wszystkich członków na pierwszą próbę 2. 9. o godz. 17.30 do świetlicy PZKO w Ropicy.

TRZYNIEC - MK PZKO Trzyniec-Taras ponownie organizuje od września lekcje tańca dla par dorosłych. Pierwsza lekcja w niedzielę 22. 9. o godz. 18.00. Zgłoszenia wraz z nr. tel.: prosimy przesyłać do 10. 9. pod adresem: Janina Jaworska, 739 61 Trzyniec, Dukelska 762.

▲ Parafia Luterańskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. w Trzyńcu zaprasza na koncert jubileuszowy z okazji 75-lecia założenia chóru kościelnego w tutejszej parafii. Koncert odbędzie się w sobotę 31. 8. o godz. 15.00 w trzynieckim kościele ewangelickim. Wykonawcami będą chór niemiecki z Wildberg-Sulz oraz miejscowy „Lutheran Chorus" z orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli.

TRZYNIEC-OSÓWKI - MK PZKO zaprasza na festyn-ognisko urządzane wspólnie z „BŚ" w lasku na Osówce w sobotę 31. 8. o godz. 14.00.

RMiS przy ZG PZKO zaprasza na festyn górski w sobotę 31. 8. do Koszarzysk. Od 9.00 wyścig rowerów pod górkę, od 9.30 bieg pod górkę, od 10.00 siatkówka, od 13.00 turniej dwójkowy w ringo, od 16.00 blok zespołów zaolziańskich (Blue Company, Demoize, P. Metoda, Arzia). Od 20.00 dyskoteka.

OLDRZYCHOWICE - MK PZKO zaprasza na „Dożynki nad Tyrką" w sobotę 31. 8. w obejściu Domu PZKO. Obrządek dożynkowy rozpocznią o godz. 15.00 członkowie zespołu tanecznego „Oldrzychowice". W programie wystąpi również dziecięcy zespół folklorystyczny „Lipka" z Bukowca. Muzyka p. Bartnickiego.

KOSZARZYSKA - MK PZKO zaprasza na festyn górski w sobotę 31. 8.

PTTS „BŚ" zaprasza na wycieczkę rowerową w sobotę 31. 8. na ognisko w Osówkach. Trasa 15 km. Zbiórka o godz. 12.15 przed dworcem kolejowym w Cz. Cieszynie. Org.: Marian Palowski, tel.: 0659/712 332.

▲ Rejon Trzyniec zaprasza 31. 8. do lasku na Osówce w Turzyńcu-Końskiej na tradycyjne Ognisko. Początek o godz. 14.00.

▲ Wędrówki po Ziemi Cieszyńskiej - zapraszamy w niedzielę 1. 9. na wycieczkę krajoznawczą po Nawsiu. Pociąg odjeżdża z Karwiny o 7.05, z Cz. Cieszyna o 7.32, z Mostów o 7.26. Spotkamy się na dworcu kolejowym w Nawsiu o godz. 8.00. Za zmianę terminu przepraszamy. Inf.: tel.: 077 134 443.

■ spotkania

ABSOLWENCI 1951 r. Pol. Gimnazjum Orłowa i orłowscy absolwenci gimn. pedagogicznego - spotykamy się we wtorek 17. 9. w Domu PZKO Karwina-Frysztat o godz. 14.00 (obok sądu). Zgłoszenia przyjmuje Zdzisław Pitala, Karwina 1, Frysztacka 217, lub tel.: 6345429 do 12. 9. 2002.

■ sprzedaż

SPRZEDAM BARANKA Tel. 0658/69 53 15 po godz. 18.00. OL-326

Dla 15-letnich panów
* nauczyć się tańca towarzyskiego
* zapoznać się z sympatycznymi dziewczynami
na
KURSIE TAŃCA TOWARZYSKIEGO,
który rozpocznie się dnia 08. 09. 2002
cena: 550,- Kč
Zgłoszenia do kursu
w DOMU KULTURY TRISIA,a.s. Trzyniec.
Informacje: Martynková Joanna, nr. tel. 330 125
OLZA-2383

WYSTAWA TWÓRCZOŚCI DZIECIĘCEJ

Piękna jak kwiatki

HAWIERZÓW (g) - W sali wystawowej im. V. Wünschego w hawierzowskim Domu Kultury im. L. Janáčka otwarta zostanie 2 września 12. edycja Międzynarodowej Wystawy Rysunku i Grafiki Dziecięcej „Piękna jak kwiatki". Wystawa czynna będzie do 18 października.

Jak poinformował nas hawierzowski ratusz, wystawę corocznie organizuje SP przy ul. Frydeckiej. Do konkursu zgłoszono w tym roku 2376 prac dzieci z RC, ale także z Polski, Litwy, Słowacji, Rosji i Australii. Jury wybrało z nich 320, spośród których 182 zaprezentowane zostaną w DK im. L. Janáčka, 86 w Bibliotece Miejskiej przy ul. Šrámka, pozostałe 52 prace w szkole-organizatorce. Autorzy 19 najlepszych obrazków zostaną wyróżnieni medalem pamiątkowym i nagrodą rzeczową na uroczystym wernisażu w piątek 6 września w DK im. L. Janáčka.

GŁOS LUDU - Gazeta Polaków w Republice Czeskiej
✦ W Vydavatelství OLZA - Wydawnictwie OLZA, s.r.o. wydaje Kongres Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", P.O. BOX 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrawa ✦ Redaktor naczelny: Henryka Bittmar ✦ Zastępca: Bogusław Krzyżanek ✦ Telefony: centrala 6607111, sekretariat 6607252 (i fax), dział sportowy 6607258, redaktorzy 6607242, 6607249, 6607256, e-mail: glosludu@ostrava.cz ✦ Filia redakcji: ul. Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, tel. 0659/731766, e-mail: glosludu@silesnet.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613 ✦ Adres wydawnictwa: Vydavatelství OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o., Čapka 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 48396761, e-mail: olza@silesnet.cz ✦ Ogłoszenia przyjmowane są w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie; w Biurze Ogłoszeń Wydawnictwa „OLZA", przy ulicy Čapka 200/7 w Cz. Cieszynie w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.30; dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia. ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ✦ Miejsce wydania: Ostrawa ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Předplatné tisku, a.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia: tel. 05/41 23 32 32, fax: 05/41 61 61 60, e-mail: abocentrum@pns.cz; reklamacje: 0800 - 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Flingier Print a.r.o., Ostrawa ✦ Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 29 SIERPNIA

■ **TVP 1:**

7.00 Podróże małe i duże: Kolejki - Najdłuższe linie
7.15 Telezakupy
7.35 Górnicze miasteczko (s.)
8.00 Wiadomości, pogoda
8.10 Gawęda muzyczna Mistrza
8.35 Kamienna tajemnica (s.)
9.05 Rower Błażeja
9.35 Dwa niedźwiadki (s. anim.)
10.05 Pan Złota Rączka (s.)
10.25 Słodkie zmartwienia (s.)
10.50 Babiniec
11.20 Lecznica pod św. Franciszkiem (s. dok.)
11.40 Telezakupy
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Kontrasty - świat, ludzie, pieniądze
12.30 Zaginiony świat (s.)
13.15 Rewolwer i melonik (s.)
14.10 Klan (s.)
15.00 Wiadomości
15.10 Kontrowersje (pr. publicyst.)
15.35 Plebania (s.)
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedynki
17.40 Lokatorzy (s.)
18.10 Sentymentele
18.50 Książki na lato
19.00 Wieczorynka: Przygody szewczyka Grzesia (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.10 Poker z mafią (s.)
21.25 Mój ślad w Telewizji: Aleksandra „Kosa" Gustkiewicz
21.35 Sprawa dla reportera
22.50 Monitor Wiadomości, sport
23.05 Seans Amerykański: Piątek (film USA)
0.35 Życie jak muzyka (s.)

■ **TVP 2:**

7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 Złotopolscy (s.)
9.00 Konin 2002 - Światowy Konkurs Piosenki Dziecięcej
10.00 Modelki (s.)
10.30 Srebrny rumak (film austral.)
12.05 Biuro ogłoszeń (film dok.)
12.30 Wielkie romanse XX wieku (s. dok.)
13.00 Panorama
13.10 Kabaret wśród gwiazd - Jubileuszowa AFERA
14.00 Przygody Chucka Finn'a (s.)
14.30 Tata, a Marcin powiedział
14.50 Doktor z alpejskiej wioski (s.)
15.40 Program lokalny
15.55 Studio sport: Puchar UEFA
17.55 Studio sport: Puchar UEFA
19.55 M jak miłość (s.)
20.55 Studio sport: Puchar UEFA
23.00 Panorama
23.30 Nowojorscy gliniarze (s.)
0.15 Praca dla każdego
0.25 Prominent (film kanad.).

■ **TV KATOWICE:**

6.35 Kostek (s.), **7.00** Rycerze Królestwa Owadów (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Kasztaniaki (s. anim.), **8.00** Aktualności, **8.15** Schlesien Journal (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach o godz. **9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13. 30, 14.30** i **15.30** Kurier), **16.00** Telewizyjna 1, **16.30** Kurier, **16.45** Małe ojczyzny, **17.15** To jest temat (cykl rep.), **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Weekend w Dąbrowie Górniczej (mag.), **19.20** Regiony kultury (mag.), **19.30** Skarb sekretarza (s.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.55** Echa dnia, **21.15** Porozmawiajmy, **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.05** Eurotel (mag.), **22.15** To jest temat (cykl rep.), **22.30** Kurier, **22.50** Królestwo (thriller duński), **0.05** Studnia (film austral.).

■ **TV POLSAT 1:**

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Kosmiczne wojny 1 (s.), **7.25** Psotny Bill (s.), **7.50** Crime Story (s.), **8.45** Xena, wojownicza księżniczka (s.), **9.35** Świat według Kiepskich (s.), **10.20** Rodzina zastępcza (s.), **10.50** Przyjaciele (s.), **11.20** Słoneczny patrol 6 (s.), **12.10** Różowa pantera, **12.25** Adam i Ewa (s.), **12.55** Twój lekarz, **13.25** Z głową w chmurach (s.), **14.20** Disco Polo Live, **15.20** Kosmiczne wojny 2 (s.), **15.45** Informacje, **16.05** Serca na rozdrożu (s.), **16.45** Jednostka DELTA (s.), **17.45

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 29 SIERPNIA

■ TC 1:
5.00 Pod jednym dachem
5.30 Lasy Czeskiej Republiki
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 „Pejsvídek a Medvísek" (s.)
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 W jaki sposób...
10.00 Jeszcze oddycham (film USA)
11.45 Tygodnik kulturalny
12.00 Wiadomości
12.10 Rozmowy H jeszcze po 20 latach (s.)
13.00 Bananowe rybki (talk show)
13.30 Kłaniam się, panie Kohn (s.)
14.05 Co znaczy w domu
14.30 Na pływalni z Norbertem Zálišem
14.55 Doteki niebezpieczeństwa (s. dok.)
15.20 Arachné (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 „Pejsvídek i Medvísek" (s.)
16.35 Robinsoni z Kronborga (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Ten, kto cię chroni (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Tutaj i teraz
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Wiek niewinności (film USA)
21.45 Nieznany znajomy pan Eduard Linkers
22.40 Wydarzenia plus
22.54 Bramki, punkty, sekundy
23.00 Powszechne dobro, czyli Mamy w demokracji do wyboru?
23.30 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
23.50 Losowanie „10" szczęśliwych
23.55 Wydarzenia w świecie
0.05 Dom ostatniej radości (s.)
1.15 O zwierzętach i ludziach (s.)
2.05 Program rozrywkowy
3.05 Achilles (Inscenizacja baletu)
3.40 Nieumieranie.

■ TC 2:
5.10 Obiektyw
5.35 Co znaczy w domu
6.00 Czarna, biała (dziennik publicyst.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.00 Euronews
13.10 Magazyn paraolimpijski
13.35 Lasy Czeskiej Republiki (s. dok.)
14.00 Między niebem a ziemią
14.20 Dobro powszechne, czyli Mamy w demokracji do wyboru?
14.50 Judy Garland (dok.)
15.40 Robinsonowie z Kronborga (s.)
16.10 Kronikarsko
16.20 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
16.45 Na tropie
17.10 Oblicza kultury światowej (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik publicyst.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Trzymaj się!
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Euronews
19.45 Golden League Brusel (mitting lekkoatletyczny)
21.50 Wojna i broń (dok.)
22.45 Alanis Morisette: Under Rug Swept
23.55 Kobiecy głos (s. dok.)
0.20 Przygoda pod łóżkiem (kom. TV)
1.50 Historia pewnej doliny (dok.)
2.10 Godziny nadliczbowe
2.30 W piątym rzędzie na Mercie (dok.)
3.05 Geniusze, wariaci...
3.20 Folkomotivy
4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:
5.55 Śniadanie z TV Nova, 8.30 Teletubbies (s. anim.), 8.55 Żywa Brytania (dok. przyrod.), 9.50 Zaginiony świat II (s.), 10.40 Mallorca (s.), 11.35 Portowe gliny III (s.), 12.20 Knots Landing (s.), 13.15 Luz Maria (s.), 14.05 Zbuntowany anioł (s.), 14.50 Świat Dawsona (s.), 15.40 Yago, syn dżungli (s.), 16.35 Karuzela (teleturniej), 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej), 17.30 Właśnie teraz z regionów, 17.40 18 kół sprawiedliwości (s.),18.30 Żar tropików III (s.), 19.30 DTV, sport, 20.00 Do-Re-Mi, 20.55 Puste łóżeczko (film kanad.), 22.45 Wystrzały dla miłości (film ang.-USA), 0.34 Pogodynka, 0.35 Znów na świecie (s.), 1.20 Seksowne dziewczyny dla magazynu Playboy (s. erot.), 2.50 P. F., 3.50 „A" (talk show), 4.30 Karuzela (teleturniej), 4.55 Zaryzykuj! (teleturniej).

■ PRIMA:
8.00 Dinozaur (s.), 8.25 Echo Gromu (film USA), 10.00 Efekty specjalne II (s.), 10.50 Wspaniali i bogaci (s.), 11.40 Prima jazda - godzina gwiazd, 12.25 Czarodziejki II (s.), 13.15 Siostry przyrodnie (film USA), 14.55 MacGyver (s.), 15.45 Kojak IV (s.), 16.35 Grzeszna miłość (s.), 17.30 Mniam, czyli..., 17.50 Minuty regionu, 18.00 Sauna, 18.50 Prima TV, 19.00 Dziennik, 19.15 Wszyscy kochają Raymonda II (s.), 19.45 Miś Jogi (s. anim.), 19.55 Na polu za stodołą jest smok (bajka czeska), 21.35 Gorączka I (s.), 22.30 Żonaty z zobowiązaniami (s.), 22.55 W imię prawa (s.), 23.40 Bożek miłości (s.), 0.25 Sauna.

PIĄTEK 30 SIERPNIA

■ TC 1:
5.00 Czas nie powraca
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 „Pejsvídek i Medvísek" (s.)
9.00 Wiadomości
9.05 Rozmowy H jeszcze po 20 latach
10.00 Wystarczy nacisnąć (kom. TV)
10.50 Dom ostatniej radości (s.)
12.00 Wiadomości
12.10 Doktor Quinn V (s.)
13.00 „Zachýsek zvaný Rumělka" (bajka)
14.05 „Slovácko sa nesúdi" (s.)
14.50 Dlaczego nie mielibyśmy się bawić (rozrywka)
15.05 Nasza wieś
15.25 Pięknie od podłogi (pr. muz.)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarownice z obowiązkiem szkolnym (s.)
16.30 Star Trek I (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Tutaj i teraz
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Żelazna maska (film franc.-włoski)
22.15 Surowa szkoła (film ang., 2/2)
23.35 Wydarzenia Plus
23.50 Bramki, punkty, sekundy
23.55 Szaleję za tobą V (s.)
0.20 Wydarzenia w świecie
0.30 Losowanie „10" szczęśliwych
0.35 Star Trek I (s.)
1.25 Gwiazdy sportowe dla dzieci
2.40 Fatalne chwile (Veletržní palác 1974)
2.55 Piękne zguby
2.25 Szczęście domowe (mag.)
3.50 ESO, czyli... (pr. muz.-rozryw.).

■ TC 2:
5.10 Na tropie
5.30 Kwiaty i zapach
6.00 Czarna, biała (dziennik. publicyst.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.00 Euronews
13.10 Magazyn paraolimpijski
13.35 Lasy Czeskiej Republiki (s. dok.)
14.00 Między niebem a ziemią
14.20 Dobro powszechne, czyli Mamy w demokracji do wyboru?
14.50 Judy Garland (dok.)
15.40 Robinsonowie z Kronborga (s.)
16.10 Kronikarsko
16.20 Wszyscy mężczyźni burmistrza III (s.)
16.45 Na tropie
17.10 Oblicza kultury światowej (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik publicyst.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Trzymaj się!
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Euronews
19.45 Golden League Brusel (mitting lekkoatletyczny)
21.50 Wojna i broń (dok.)
22.45 Alanis Morisette: Under Rug Swept
23.55 Kobiecy głos (s. dok.)
0.20 Przygoda pod łóżkiem (kom. TV)
1.50 Historia pewnej doliny (dok.)
2.10 Godziny nadliczbowe
2.30 W piątym rzędzie na Mercie (dok.)
3.05 Geniusze, wariaci...
3.20 Folkomotivy
4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:
5.55 Śniadanie z TV Nova, 8.30 Teletubbies (s. anim.), 8.55 Żywa Brytania (dok.), 9.50 Zaginiony świat II (s.), 10.40 Mallorca (s.), 11.35 Diana - tragiczna księżniczka (dok.), 12.05 Portowe gliny III (s.), 12.55 Knots Landing (s.), 13.45 Luz Maria (s.), 14.35 Zbuntowany anioł (s.), 15.20 Świat Dawsona (s.), 16.05 Przygody rodziny Robinsonów (s.), 17.25 Właśnie teraz z regionu, 17.35 18 kół sprawiedliwości (s.), 18.30 Żar topików III (s.), 19.30 DTV, sport, 20.00 Chcesz zostać milionerem?, 20.50 Prask!, 21.30 Kula (sci-fi thriller USA), 23.59 Pogodynka, 24.00 Ciemna pełnia (horror USA), 1.20 Playboy: Za zamkniętymi drzwiami, 2.40 Prask!, 3.10 Wygodne życie, 4.50 „A" (talk show), 5.30 Karuzela (teleturniej), 6.00 Zaryzykuj! (teleturniej).

■ PRIMA:
8.00 Dinozaur (s.), 8.25 Wilczur Rain (film USA), 10.00 Efekty specjalne II (s.), 10.50 Wspaniali i bogaci (s.), 11.40 Prima jazda - godzina gwiazd, 12.30 Czarodziejki II (s.), 13.20 Na polu za stodołą jest smok (bajka czeska), 14.55 MacGyver (s.), 15.45 Kojak IV (s.), 16.35 Grzeszna miłość (s.), 17.30 Mniam, czyli ..., 17.50 Minuty regionu, 18.00 Sauna, 18.50 Prima TV, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Wszyscy kochają Raymonda III (s.), 19.45 Miś Jogi (s. anim.), 19.55 Mordestwa w Midsomer IV (s.), 21.40 Puma (s.), 22.35 W niewoli (film kanad.), 0.05 Pensacola - Złote skrzydła III (s.), 0.45 Sportmix, 1.10 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

CEZARY TRYBAŃSKI - PIERWSZY POLSKI KOSZYKARZ W NBA:

Każda minuta będzie sukcesem

W jednym z warszawskich hoteli odbyła się konferencja prasowa Cezarego Trybańskiego, który powrócił na kilka tygodni do Polski, po spędzeniu ponad dwóch miesięcy w USA. Trybański podpisał 23 lipca trzyletni, gwarantowany kontrakt z klubem z Memphis na sumę 4,8 miliona dolarów. W Polsce 23-letni zawodnik, mający 217 cm wzrostu, grał w ostatnim sezonie w zespole MKS Pruszków prowadzonym przez greckiego szkoleniowca Michalisa Kiritsisa. Grek dostrzegł talent zawodnika i umożliwił mu pierwszy wyjazd do USA w lecie 2001 roku.

■ Jakie cele wytyczył pan sobie w pierwszym sezonie w NBA?

- NBA to najlepsza liga świata, dlatego zdaję sobie sprawę z tego, że sukcesem będzie każda minuta spędzona na boisku. To, by pojawić się w każdym spotkaniu ligowym, jest moim marzeniem. Wiem, że czeka mnie jeszcze dużo ciężkiej pracy, nie lżejszej od tej, którą wykonywałem podczas tych dwóch miesięcy pobytu w USA. Wiem też, że nie trafiłem do NBA dlatego, że jestem już teraz pełnowartościowym graczem, ale dlatego, że specjaliści dostrzegli, że mam potencjał, jestem perspektywicznym koszykarzem. W USA stawia się nie tylko na graczy sprawdzonych, ale takich, u których widzi się możliwości rozwoju. W Polsce na każdego zawodnika patrzy się tylko przez statystyki meczowe i stawia się tylko na koszykarzy z określonymi umiejętnościami. Dlatego w polskiej lidze ciężko było mi się przebić i zauważył mnie dopiero trener Kiritsis. To on dał mi szanse, pozwolił uwierzyć w swoje umiejętności.

■ Co przesądziło o zawarciu kontraktu właśnie z Memphis Grizzlies?

- O zawarciu kontraktu przesądziły tegoroczne treningi w Stanach. Mój agent, Mark Termini zatrudniał trenerów pod okiem których ćwiczyłem kilka tygodni w Cleveland. Potem moje zajęcia oglądali prezesi, przedstawiciele kilku klubów NBA. Proszono mnie, bym wykonywał podkoszowe manewry. Sprawdzano kondycję, wytrzymałość, szczególną uwagę zwracano na to, jak balansuję ciałem, oddając z wyskoku rzut, jak układam ręce przy rzucie. Takie pokazy, które odbywały się w różnych miastach USA, między innymi w Bostonie i Los Angeles, trwały około dwóch godzin. Kiedy podpisywałem kontrakt, nie myślałem o pieniądzach, ale o tym, że robię pierwszy krok, by zrealizować swoje marzenie o grze w NBA. Wybrałem zespół Memphis nie ze względu na najkorzystniejsze warunki finansowe, ale dlatego, że uważam drużynę Grizzlies, zespół, w którym gra wielu młodych zawodników, w tym kilku Europejczyków, za klub, w którym mam największe szanse na rozwój, robienie postępów. W Stanach miałem chwile radości - taką był moment podpisania kontraktu, ale były i chwile niepewności. Chciałem nawet wracać do kraju, kiedy przytrafiła mi się kontuzja dłoni. Jednak wtedy pomagał mi i wspierał mnie mój kolega z Pruszkowa, Łukasz Jagoda. Bardzo wiele mu zawdzięczam. On także był moim tłumaczem, bo na razie mój język angielski nie jest dobry.

■ Wielu sportowców jest przesądnych i nie lubi zmieniać chociażby numeru na koszulce...

- W Polsce grałem w Pruszkowie z numerem 13. na koszulce no i chyba był to szczęśliwy numer, skoro trafiłem do NBA. W Memphis na pewno nie będę występował z tym numerem, bo Amerykanie są przesądni. W lidze letniej grałem z 18. numerem na plecach, ale nie wiem, czy zagram z takim numerem w sezonie zasadniczym. Może to będzie numer 15.

■ Czy zapoznał się pan już z nowym środowiskiem?

- Nie wiem, jak wygląda samo Memphis, hala, nie znam nawet wszystkich kolegów z zespołu, bo nie byłem jeszcze w Memphis. Graliśmy wyjazdowe mecze w letniej lidze i to w składzie znacznie odbiegającym od tego, który wystąpi w sezonie zasadniczym. Nie wiem też, gdzie będę mieszkał, bo do tej pory głównie podróżowałem i mieszkałem w hotelach, takich specjalnych przeznaczonych dla koszykarzy, w których łóżka maja odpowiednią długość. Bardzo wiele zawdzięczam agentowi, Markowi Terminiemu, ale nie można powiedzieć, że miał on nade mną pełną kontrolę, ingerował w moje wybory. Organizował mój pobyt i harmonogram zajęć w USA i ta pomoc była bardzo ważna. Byłem przecież w kraju, którego nie znam, w nowym środowisku. Teraz nasze kontakty nie będą tak bliskie, bo ja będę w Memphis a on w Cleveland, ale chciałbym, by nadal udzielał mi rad.

Najbliższe dwa tygodnie Trybański spędzi w Polsce. W połowie września poleci do USA na specjalny obóz dla zawodników, którzy zadebiutują w NBA, tzw. Rookie Orientation.

OLGA PRZYBYŁOWICZ (PAP)

FLORBAL W HAWIERZOWIE

Pegres Cup

Od jutra do niedzieli w hawierzowskiej miejskiej hali sportowej odbędzie się tradycyjny letni turniej w florbalu z udziałem czołowych drużyn krajowych.

Po raz pierwszy w historii do walki stanie ósemka drużyn, podzielona do dwóch grup. W grupie A zagra urzędujący mistrz RC Tatran Strzeszowice, wicemistrz Pepino Ostrawa, Bulldogs Brno i FBC Liberec (2. liga). W grupie B znaleźli się oprócz gospodarzy - Pegresu Hawierzów (3. miejsce na niedawnym Czech Open w Pradze) również 1. SC Ostrawa, 1. SC SSK Witkowice i Akcent Praga (zespół prowadzony przez trenera reprezentacji RC Davids Zlatníka). Do ćwierćfinału (sobota od godziny 12.30) awansują po dwie najlepsze drużyny z każdej grupy. Półfinały odbędą się w niedzielę od godziny 9.30, finał o godz. 15.30.

Program spotkań grupowych - piątek: Pepino Ostrawa - Bulldogs Brno (8.00), Tatran Strzeszowice - Liberec (9.30), Pegres Hawierzów - 1. SC Ostrawa (11.00), 1. SC SSK Witkowice - Akcent Sparta Praga (12.30), Bulldogs Brno - Liberec (14.00), Pepino-Ostrawa - Tatran Strzeszowice (15.30), 1. SC SSK Witkowice - 1. SC Ostrawa (17.00), Pegres Hawierzów - A. Sparta Praga (18.30), Pepino Ostrawa - Liberec (20.00). **Sobota:** Tatran Strzeszowice - Bulldogs Brno (8.00), A. Sparta Praga . 1. SC Ostrawa (9.30), Pegres Hawierzów - 1. SC SSK Witkowice (11.00). (jb)

■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT

❑ **ME W WYCISKANIU LEŻĄC** w Nymburku (RC) - **52 kg:** 1. Andrzej Stanaszek - 8. tytuł Polaka) 165 kg, 2. A. Radulis (Łotwa) 162,5, 3. C. Klein (Niemcy) 132,5 kg. **60 kg** - 3. Mir. Herman (P) 165 kg.

❑ **MOTOROWODNE ME w klasie S-550** w Jurmale k. Rygi: 1. Lechosław Rybarczyk (P) komplet 1200 pkt., 2. J. Thomson (Dania), 3. U. Gross (Niemcy), 4. Andrzej Lisy (P) itd.

❑ **SZYBOWCOWE MŚ w klasie club** w Freudenstadt (Niemcy): 1. Tomáš Suchánek (RC),... 10. Karol Staryszak (Polak przed ostatnią konkurencją był jeszcze trzeci w stawce 65 pilotów z 24 krajów...).

❑ **I LIGA PIŁKARSKA:** GKS - Jaworzno 4:0, Wisła - Grodzisk 1:1, Polonia - Lech 0:0, Odra - Ruch 1:1, Ostrowiec - Lubin 1:1, Wronki - Pogoń 2:0, Górnik - Legia 2:3 i Płock - Widzew 3:2. **Po 4. kol:** GKS Katowice 10 pkt., Wisła i Odra po 8, Polonia, Ostrowiec i Wronki po 7,... 15. Jaworzno i 16. Pogoń po 1 pkt.

❑ **WIELKI FINAŁ eliminacji ind. MŚ na żużlu w Pile:** 1. Lee Richardson (Anglia) 14 pkt., 2. B. Brhel (RC) 12 p., 3. P. Protasiewicz (P), 4. L. Dryml (RC), 5. B. Pedersen (Dania), 6. T. Bajerski (P) - ta szóstka wywalczyła awans do przyszłorocznego cyklu GP.

❑ **POLSKA - ARGENTYNA 3:1 i 1:3.** Tow. mecze siatkarek w Sosnowcu i Szczyrku. **Polskie juniorki** zdobyły w Zagrzebiu mistrzostwo Europy, pokonując w finale Ukrainę 3:0.

❑ **CHÓD NA 10 KM w Guadix k. Grenady:** 1. F.J. Fernandez (Hisz. - mistrz Europy na 20 km) 39:24 min., 2. R. Korzeniowski 40:42. **Opr. (E.F.)**

DONIESIENIA Z NASZEGO TERENU

● **PIŁKA NOŻNA - MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Banik Rychwałd - Slavoj Pietwałd 3:0 (Laky, Linský, Králík), FK Cierlicko - SKF Hawierzów 2:1 (Polách 2 - Lazištan), SK Orłowa Poręba - FK Hawierzów 2:1 (Čief, Hurač - Kaniok), Sucha Górna - HD Bogumin B 2:2 (Hájek, Lenčo - Pieklo 2), Słowian Orłowa - Victoria Bogumin 3:2, Lokomotywa Łąki - Fučík Orłowa 2:1 (Justik, Kuliowsky - Jakus). **Lokaty:** 1. Orłowa Poręba 6 pkt., 2. FK Hawierzów, 3. Banik Rychwałd po 3 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Wacławowice - Noszowice 1:0, Ostrawica - Nydek 4:2, Gnojnik - Wędrynia 3:4, D. Domasławice - Gródek 1:3, Starzicz - Palkowice 2:2, Rzepiszcze - Chlebowice 5:2, Hukwaldy - Oldrzychowice 2:5. **Lokaty:** 1. Gródek, 2. Oldrzychowice po 6 pkt., 3. Ostrawica 4 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Dobratice - FC Kozłowice B 3:1, Bukowiec - Piosek 0:4, Raszkowice B - Toszonowice 6:4, Kuńczyce p. Ondrzejnikiem - Metylowice B 7:0, Milików - Wojkowice 1:4, Luczina - Frydlant 1:1, Janowice B - Stare Miasto B 1:4. **Lokaty:** 1. Kuńczyce p. O. 6 pkt., 2. Piosek, 3. Dobratice po 4 pkt. **(jm)**

● **PIŁKA RĘCZNA. Zawodnicy Banika Karwina** w drodze powrotnej z turnieju we Włoszech, zatrzymali się w austriackim Linzu, gdzie zmierzyli się w meczu towarzyskim z tamtejszym zespołem pierwszoligowym, prowadzonym przez czeskiego trenera J. Kekrta. Karwiniacy zwyciężyli 30:27 (18:15), najwięcej bramek dla HCB zdobyli Juříček 8, Vašek 6, Brůna i Radczenko po 5. **Dziś** podopieczni trenera I. Hargaša rozegrają u siebie ostatni sprawdzian przed sobotnim startem we Frydku-Mistku w Interlidze - rywalem jest pierwszoligowa drużyna francuska Ajaccio. W barwach korsyckiego zespołu występują m.in. trzej byli gracze Dukli Praga - Kučerka, Vítek i Bašný.

Karwina w nowym sezonie nie zaznała dramatycznych ubytków w kadrze. Z zespołem pożegnał się jedynie Kamil Drobek - przeniósł się do włoskiej ligi. Wytyczone cele Banika na ten sezon pozostają niezmienne - powtórzenie zeszłorocznego sukcesu, czyli triumfu w rozgrywkach ligowych, Interlidze oraz Pucharze RC, jak również jak najlepszy start w Lidze Mistrzów. **(Ok)**

● **DUATLON BESKIDZKI:** W dobrym świetle zaprezentowały się podczas weekendowego jubileuszowego 20. Duatlonu Beskidzkiego w Jabłonkowie zawodniczki TJ Łomnej Dolnej. W głównej kategorii kobiecej 2. miejsce zajęła Marcela Sikora, na 4. pozycji uplasowała się Vanda Wolna. Triumfowała reprezentantka trzynieckiego klubu Silvia Třeslinowa, brąz wywalczyła Polka Magda Michałek. W kategorii mężczyzn najlepszy czas (1:17,14) uzyskał reprezentant Słowacji R. Najdek - czwarty z ostatnich mistrzostw Europy. Zawody podzielone były na bieg (7 km), jazdę na rowerze (28 km) i w finiszu ponownie bieg - tym razem na 3 km. **(S.M.)**

● **3. EDYCJA MIĘDZYNARODOWEGO BIEGU NA KOZUBOWA - impreza odbędzie się w najbliższą niedzielę 1.9.** Start zaplanowano na godzinę 10.00 przy piekarni w Łomnej Dolnej. Bieg podzielono do pięciu kategorii wiekowych, trasa wynosi 5 km. Bliższe informacje - strona internetowa: **www.tjdolnilomna.com.** **(S.M.)**

● **HOKEJ NA LODZIE. Nowinki z obozu HC Hawierzowa:** Jednoroczny kontrakt z hawierzowskimi panterami podpisał słowacki napastnik René Pucher - brat Petra, który występuje w barwach Znojma. Hawierzowski trener Kawmil Konečný może też liczyć na pomoc doświadczonego Tomáša Sršeňa, powracającego do Hawierzowa z Witkowic. W tych dniach przebywa na testach w Hawierzowie 23-letni napastnik Richard Kazda. Wychowanek brneńskiego hokeja przebywał ostatnio za oceanem w tamtejszych niższych klasach. **Jutro o godz. 17.00 sparing HC Hawierzów - Zvolen.**

● **STALOWNICY TRZYNIEC - HC ŽILINA** - hokejowy sparing jutro o godz. 17.00. (jb)